انسان
په
فلسفه
د
انسان

Pukhto.Net

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان په فاصله د انسان

افسانې (چاپ ۲۰۰۸)

صابر شینواری

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان په فاصله د انسان .صابر شینواری (افسانې)

فهرست

1. آرمان

2. ریالسټ

3. همدردي

4. مساوات

5. العیاذ بالله

6. زاویه دنظر

7. انسان په فاصله د انسان

8. مشیني دور انسان چرته بیایي

9. ذکر د ځمکې

10. حاجت

11. تعلیم ښه شی دی

12. تالاب

13. انسان نما

14. کاروبار

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

آرمان ——— لنده کیسه

یوه ورځ داسې چل وشو چې په لاره مې یوه جینۍ خوښه شوه. د هغې لوړ قد او ښکلی رنګ ددې قابل وو چې سړی دې ورپسې شي. هغه مخکې وه او زه شاته. لږ چې وړاندې لاړو نو هغه یوه شوه چې دا ابن سبیل خو په ما پسې راروان دی.
"تاوه شه ګنې دکاندارانو ته وایم"...
ما چې دا ټپه واوریده نو پښو مې کار پرېښوده او سر راباندې تاو شو. زه دې ناڅاپي ګوذار ته هیڅ تیار نه وم او نه مې د دومره حسینې جینۍ نه ددې طمع لرله. لږه شیبه وروسته ما خپل خور شوی وجود راټول کړ او بیا ورپسې شوم.
"ډیره ښائسته یې ---------- ټیلیفون نمبر --------"
په دې وخت کې هغې ټیلیفون راوویست او غوږ ته یې ونیو--- ما سوچ وکړ چې اوس دې په چا دربوي --- تښته ګنې لاړې په ځان مرګې کې. ولاکه دې څوک پوښتنه هم وکړي چې څوک مړ دی او ولې مړ دی."
ما زر لاره بدله کړه او په بله کوڅه ننوتم. ما نه هغې ته په زړه کې کوم غلط خیال راوستی وو او الله شاهد دی چې زه په هغې باندې د زړه د تله مئین شوی وم. خو اوس دا هرڅه اوبو وړي وواو ما سره د خپل ځان د خلاصي غم وو.
څه وخت چې تیر شو نو جینۍ ظالمه بیا رایاده شوه. هغې په ما داسې جادو کړی وو چې زما په رګ رګ کې یې د مینې احساس راپاروالی وو. داسې ښکاریده لکه په پردې جنګ کې چې د ماشوم د ګوتو نه د مور لاس خوشې شوی وي او کلونه پس یې د خپلې کوڅې نښې نښانې ذهن ته راغلي وي. ما چې هر څو ځان ټینګ کړ خو ونه شوه او ناڅاپه مې په خپل آرمان پسې منډه کړه او په لاره کې د هر قسم خطر نه بې پروا په هغې پسې لاړم.
زه دومره تیز روان وم چې د ښار په دې تنګه کوڅه کې به ډیرو ته اړم شوی یم او ډیر به ماته لړم شوي وي. خو ما سره دومره موقع نه وه چې زه دې د هر لاروي عملنامه وګورم او یوه شم چې ولې لاره نه راکوي او جینۍ ته په رسیدو کې د دوی څه تاوان دی !!!
لږ مخکې چې لاړم نو ګورم چې جینۍ موټر ته وختله او کور ته یې د تلو اراده ده. ما چې دا منظره ولیده نوخپل ټول کارونه مې یوې خواته کړل او منډه مې کړه ګاډي ته وختم. په ګاډي کې ځای نه وو او یواځې ددې د څنګ سیټ خالي وو. زه په یو دوه کې حیران شوم چې اوس څه وکړم. که ودریږم ستړی کیږم او که د جینۍ سره په خوا کې کښینم نو ټوله دنیا اوږ اخلي.
زما مجبوري داده چې له ډیره وخته په کور کې یوې حسینې نازنینې میرمن ته ضرورت لرم چې زما کور ته خوشحالي راوړي او زما دا ستړی وجود لږ په دمه شي.
ډیر وخت وشو چې زما د کور په شااوخوا کې حالات ښهٔ نه دي او خپلو پردو پکې غوبل جوړ کړی دی او اثر یې زما په کور کې محسوسیږي. خدای خبر ولې ماته داسې ښکاري چې همدغه یوه جینۍ زما د ټولو دردونو او ستونزو حل دی او د همدغې محترمې کمی دی چې زه داسې پریشانه یم او سرګردانه یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آخر د جینۍ کور راورسیده او ګاډی د هغې په غوښتنه ودریده. هغه چې کوزیده ، نو زه هم ورسره کوز شوم او روان شوم. زما سترګو چې کار شروع کړ نو ګورم چې د هغې کور د یو اوږد میدان په هغه بل سر کې دی او د لارې دواړو غاړو ته شنو وښو د هغې د ګاونډیانو له پاره د ماذیګري د ناستې ښه دمه ځای جوړ کړی وو. زه حیران شوم چې دا ولس څه کارروزګار هم لري او که نه همدلته ناست دي او د جینۍ حفاظت کوي.

ما ډیرې منډې وکړې خو جینۍ مې په نصیب نه شوه . څه د خپل ښار خلکو زما کار خراب کړ او څه د هغې ګاونډیانو زه هغې ته پرېښنودم. الله دې دواړه تباه کړي. زه د دواړو نه خفه یم.

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ریالسټ

جنرل موریسن هم عجیبه سړی و. په یو وخت کې پکې څو بې‌لابې‌ل صفتونه راټول شوي وو. هغه یو بردبار ، وجې‌ه او دلچسپ سړی و. د دومره دولت سره سره پکې د کبر او غرور څه نښه نه لې‌دل کې‌ده. سړی د هغه سره په صحبت کې نه تنګې‌دۀ. د هغه د کار دفتر د سپر سټار واین کلب تر څنګه واقع و. زما او د هغه د پې‌ژندنې سبب د هغه یواځنۍ لور باربرا موریسن وه. د باربرا د پښتو ادب سره مینه وه او غوښتل یې چې د پښتو او پښتنو په باره کې معلومات لاسته راوړي. نن سبا د همدې مجبوریت له مخې دلته راغلې وه او ما سره یې ملاقات شوی و. هغه زما د معلوماتو نه متاثره شوه او د بې‌رته تګ په وخت یې ماته هم لندن ته د تلو بلنه راکړه. او دا دی صرف دوه میاشتې پس پسې زه هم لندن ته راغلم.

لندن زما د توقع نه زیات ښکلی ثابت شو. ټکسي زه د باربرا د کور مخ ته کوز کړم. کور څه و سم شاهي محل و او په وسې‌عه احاطه خور و. هغه زما په ناڅاپې راتلو ډېره خوشحاله شوه او دا یې یو سرپرایز وګڼۀ. لږه شې‌به وروسته جنرل موریسن هم راغی. هغه ماته د هرکلي په وخت نوم واخیست او په ګرمجوشۍ سره یې زما هرکلی وکړ. څه شې‌به پس یې ما سره زما د شاعرۍ په هکله خبرې پې‌ل کړې. زه پوه شوم چې باربرا زما په هکله ډېر څه ورته ویلي دي. د خبرو په ترڅ کې زه په دې ورس‌ې‌دم چې موریسن یو زمانه ساز شاعر او صاحبِ طرز ادیب دی.

د چای څښلو نه وروسته موټر دریواړه راووتو او تر ماښامه آخوا دېخوا وګرځې‌دو. چې کور ته راغلو نو د موریسن د مازغو نه لا د شعروشاعرۍ خبره نه وتلې. هغه ما سره نږدې کښې‌ناست. زما لاس یې په خپل لاس کې ونیو او ویې ویل: "ته ریالیزم خوښوې او که رومې‌نټك جذبات؟" ما جواب ورکړ: "زه مشرقي سړی یم خامخا به ریالسټ یم. رنګیني او نمایش د مغرب کار دی".

هغه په قهقهه وخندل او ویې ویل:"ګوره صاحبه! دا صحیح ده چې موږ د ریالیزم نه انکار نه شو کولی خو رومانیت هم د ژوند یو درونډ اړخ دی چې په شاعرۍ کې باید ښه په شدومد څرګند شي".

"-هغه هسې خیالي خبرې دي او د ژوند په کومه لحظه کې په کار نه راځي. زه د ادب د پاره د ژوند د نظرې قایل یم. شعر د ټولنې عکاس پکار دی".

"-درسته ده خو زه وایم چې یو شاعر ادیب په خوله وایي یو څه ، او کوي بل څه نو دا هم ښه نه ده".

ما په پوره زعم وویل: "زه چې د ریالیزم نه ډکه شاعري کوم ګو شاعري به مې لږه شډله وي خو ما ټولې د کار خبرې کړې. په خپل ژوند کې تل د ښځو سره د مینې ، بې ځایه خوندونو او آواره ګرځې‌دو نه لیرې پاتې شوی یم".

"-سمه ده ماته خوب راغی. ته هم ویده شه سبا به خبرې کوو".

د جنرل د وتلو نه وروسته باربرا راغله. د سلام نه وروسته یې وویل: "زه همدې ته منتظره وم چې جنرل ووځي او زه راشم. څه چې بهر ځو".

دواړه راووتو. باربرا خپل موټر د یو نایټ کلب په احاطه کې ودرولو او کلب ته ننوتو. ژوند دلته بل ډول و. شباب شباب و او د هر شي نه دولت او مستي څڅې‌ده. مخامخ هال کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېلابېلې جوړې په رقص بوختې وې. ما هم باربرا د لاس نه ونيوه او په رقص مو شروع وکړه. رقص دومره خوند راکړ چې باربرا مې په غېږه کې ټينګه کړه او تر خپله وسه مې وزبېښله. ما او هغې په يو بل د بوسو باران وکړ.

ما د باربرا په فرمايش مشروبات څکل او شا او خوا د ناستو منتخبو حسيناوو د لغړو پښو او نورو قابلِ ديد حصو نه محظوظ کېدم. داسې ښکلې جينکۍ د سړکونو په سر ډېرې کمې ليدل کېږي. بِل باربرا آداء کړ او د شپې دوه نيمې بجې د کلب نه راووتو. بهر چې راغلو نو سترګې مې نېغ په نېغه راتلونکو رڼاګانو وبرېښولې. د سړک په غاړه هم ښه ګڼه ګوڼه وه. دې شېبه کې زما مزغو کار پرېښود. د سړک د بلې غاړې نه جنرل اوږده اوږده قدمونه اخيستل او زمونږ خوا ته رااروان و. زما په بدن کې وينه وچه شوه. مونږ سترې مشې وکړه او د باربرا سره په موټرکار کې کور ته راغلو. په ټوله لار هغه هيڅ ونه ويل يواځې يې د ځان سره په سترګو کې اشارې کولې او په لېمو کې يې خندل.

هغه زه ډرائينګ روم ته راوستم او تر څنګه يې کښېنولم. زما لاسونه يې په خپلو لاسونو کې ونيول او ويې ويل: "ګوره صاحبه! کلب هم د رومان او رنګينۍ يو نماينده ځای دی چې نن ته ورغلی وې".

زما په ستوني کې آواز ونښت او په ټيټ آواز مې وويل:

"دا نن زه هسې غلط شوی وم. زه خو د باربرا د شوق د تکميل په خاطر تللی وم. زه اوس هم په خپله نظريه کلك ولاړ يم".

هغه خپل دروند سر وخوځولو، فرش ته يې وکتل، وروځې يې جيګې کړې او په سترګو کې يې وخندل. ويې ويل: "له تانه مخکې هم زه ستا په شان له دوه درې پهلوانانو سره مخ شوی يم. هغوی خو مې رام کړي دي اوس ستا وار دی. ته به هم معلوم شې. اوس د شپې درې نيمې بجې دي ته ويده شه سبا به خبرې کوو".

جنرل ووت او زما په ذهن د لندن رنګينۍ راوورېدې. د چا پلار به دې ښکلاګانو ته ټينګ شي.خدای خبر څه وخت زما سترګې ورغلې وې.

سحر لس بجې راپاڅېدم. باربرا زما د پاره ناشته راوړه. د ځان سره مې سوچ وکړ چې نن خو يواځې وسېدل پکار دي. د باربرا نه پټ د کوره ووتم او د هايډ پارك په لور روان شوم کله چې د لوی چوك نه تېر شوم نو سترګې مې په يوه داسې جوړه ولګېدې چې سرتاسري حسن و. لوړه دنګه جينۍ او نيم عريان بدن، د هر قدم سره به يې ټخ ټخ پڼاخې الوزولې.

ما چې هر څو کوشش وکړ خو سترګې مې ترې وانه وښتې او بې اختياره په هغوی پسې روان شوم. يو دوه څلور لارې وروسته په يوه داسې کوڅه ننوتل چې ما يې تصور هم نه شو کولی. د يو بلډنګ د دويم چت نه چن چن د ګونګروګانو آواز او د طبلې دربهار راته. ما چې سر پورته کړ نو يوې نوخېزې حسينې راته لاسونه وخوځول. زه لکه د مشين په څېر زر زر وروختم. دروازه مې چې پرانسته نو حېران پاتې شوم. داسې ښکلې کوټه ما په ټول عمر کې نه وه ليدلې. د دنيا هر څه دلته موجود وو. هغې په يوې خاص آدا ما ته هرکلی ووې او د ځان سره يې په صوفې کښېنولم. زما د پوښتنې په جواب کې هغې داسې څه ووېل چې زړه دې غواړي. د هغې نوم روينا و او اصلاً ډمه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه یوه ښه مغنیه هم وه چې دلته یې د مشرقي موسیقی یو کلب جوړ کړی و. د هغې په وینا هغه د حسن بازار د سر په حسیناؤ کې یوه وه. هغې د رقص په دنیا کې ځان ته مقام جوړ کړی و. د هغې خبرې دومره دلنشینې وې چې زه بې اختیاره د هغې په لور مایل شوم. ما او هغې تقریباً نیم ساعت صحبت وکړ. هغې د ما نه سبا ماښام د بیا راتلو او د هغې د رقص په محفل کې د شاملیدو وعده واخیسته. ما د هغې د صحبت قیمت آدا کړ او د هغې ځای نه ن‌ی‌غ د جنرل کور ته راغلم. جنرل دومره ښه سړی و چې د هغه کور ما خپل کور ګاڼه. ما د باربرا سره تر ډېره د روینا په هکله خبرې وکړې او ومو پتیله چې سبا ماښام به دواړه ورځو.

سبا ماښام په ټاکل شوي وخت زه او باربرا د روینا بالاخانې ته ورغلو. د یو نوکر په رهنمایي موږ د رقص هال ته ننوتو. هال سم د یوې نګارخانې په څ‌ی‌ر و او په کې د شیشې هنري کار شوی و او په دې تیاره ماښام کې د یو شیش محل په څیر ښکارېده. فانوس ، بلبونه ، روښانه شمعې ، د ګونګروګانو شرنګار ، د رباب سوزوساز ، په یوه زمانه کې ما هم په خپل ښار کې داسې محفلونه لیدلي وو. په دروازه چې داخل شو نو د پوخ عمر یوې ښکلې ښځې موږ ته ښه راغلاست وویل. لږه ش‌ی‌به هم نه وه ت‌ی‌ره شوې چې د هال ټولې کرسۍ ډکې شوې. مخامخ یوې ښکلې نازک اندامې غوټۍ رقص کولو او یو پُرسوز غزل یې زمزمه کولو. د څه وخت د پاره دې هم محفل ته روښنایي وبخښله او د خپل حسن داد یې وصول کړ. د پوخ عمرې ښځې په اشاره هغې محفل برخاست کړ او د روینا د راتګ اعلان یې وکړ. په ټول هال کې ګونګوسي پ‌ی‌ل شو. روینا څه راغله چې محفل یې جاوداني کړ. د رقص په وخت د هغې ټولې پلې خوزېدې. اُف د هغې آداګانې ، سوزنده آواز ، د هغې د پښو ټپار. کله چې غزل خپل شباب ته ورس‌ی‌ده نو یو صاحب پاڅ‌ی‌ده او په روینا یې د روپیو باران جوړ کړ. کله چې د هغه ج‌ی‌بونه سپك شول نو زه ورپاڅ‌ی‌دم. ما د مخې د غټو نوټونو نه شروع وکړه. د روینا خولې هم اوبه راپرېښودې. ما یو لاس د هغې د نرۍ ملا نه تاو کړ او په بل لاس مې د هغې د حسن اسناد وېشل. کله مې چې یو لوی بنډل راووېست نو هغې له ډېرې خوښۍ زه ښکل کړم. ما هم دوه درې ځله هغه ښکل کړه. دا حالت تر هغې جاري و تر څو چې ما سره پیسې وې. نن د روینا د رقص ټول وخت ما نیولی و. ځکه خو زما د بیرته کښ‌ی‌ناستو سره سم محفل برخاست شو.

د نورو خلکو سره یوځای موږ دواړه هم راووتو. ما به لا دوه درې قدمه هم نه وو اخیستي چې د خلکو د منځ نه یو غوښن لاس راووت او زه یې د لاس نه ونیولم. ما چې وروکتل نو زړه مې ډوب شو. په تندي مې یخه خوله راغله.

-"آفرین صاحبه! زه نه پوه‌ی‌دم چې ته دومره حسن شناس هم یې. نن خو دې د روینا پوره پوره حق آدا کړ ". موریسن په لوړ آواز وویل.

ما هغه ته هېڅ جواب ورنه کړ خو په زړه کې مې ت‌ی‌ره شوه چې نور نو د موریسن سره ګوذاره ګرانه ده. په لومړي فرصت کې به ترې یو خواته ك‌ی‌ږم.

موریسن یوه ټکسي ونیوله. زه د شرمه په وروستي سیټ کې غونج کښ‌ی‌ناستم. زه د خپلې دعوې ضد ثابت شوی وم. ما احساس کړه چې زما ت‌ی‌رې خبرې هسې د خولې بړبوکۍ وې. ټکسي موږ د موریسن د محل مخې ته کښته کړو. موریسن زه د لاس نه ونیولم او ن‌ی‌غ یې خپلې کوټې ته بوتلم. هغلته یې تر خنګه کښ‌ی‌نولم او زما لاسونه یې په خپلو لاسونو کې ونیول. د هغه دا عادت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر عجيب و. هغه به په خبرو کې د تاکيد په وخت زما لاسونو ته زور ورکاوهٔ. د لږ ځنډ نه وروسته يې په خوږه لهجه ووېل:

"فکر کوم حسن بازار هم د ژوند رومانوي اړخ دی. يواځې دده په هکله فکر کول هم څومره خوندور دي ، څه دې خيال دی ؟".

زه نو د خجالته نه مړ وم نه ژوندی. د جنرل دې خبرې چې درسته ده! خو زه وايم چې يو شاعر اديب په خوله وايي يو څه ، او کوي بل څه نو دا هم ښه نه ده. زما په ذهن کې د تندر په څېر ځريکې وکړې. په ډېره نا آرامۍ مې ووېل: "بخښنه غواړم! زه هم حېران يم چې هلته تللی څنګه وم. زه بېخي نه تلم خو زه خو باربرا د ځان سره بېولی وم".

ــ "هلته هسې هم څوك يواځې نه ځي. يو څوك خامخا بيايي. هسې هغه ښکلې غوټۍ ، هغه روڼ ماښام او پُرخياله غږ څومره خوند کوي. سړی د هغې په هکله صرف فکر کولی شي. زه خو وايم ريالسټ هم اوسه خو بې د رومان نه هم ژوند نيمګړی دی". ما دده په رويه تعجب وکړ. د وروستۍ خبرې په ترڅ کې يې يو ځل بيا زما لاس ته زور ورکړ.

ما په شکست خوړلي لهجه ووېل: "خو کار هم ښه شی دی. بې د کار کولو نه ژوند ممکن نه دی. د خلکو د حق غم هم بايد وخوړل شي. د رومان نه هېڅ هم نه جوړېږي. کار خو يې کار او حقيقت پسندي خو يې حقيقت پسندۍ ته ويلې ده".

هغه زما لاسونه بيا زور کړل او ويې ويل: "عشق دې کړی".

ــ "نه ... نه دا څه وايې!!! ما په خپل ټول ژوند کې کومې ښځې ته کتلي هم نه دي".

ــ "په غره کې به لوی شوی يې ..... چې هلته ښځې بېخي نه وي".

ــ "نه نه دا څه وايې!!! په کور کې راسره دوه د تره لورګانې او يوه د ترور لور هم وسېدې او زمونږ دوه ګاونډۍ ماريه او شازيه به هم مونږ کره تلې راتلې چې د سپوږمۍ په څېر ښايسته وې. د ماريې سره خو مې داسې زړه لګېدلی و چې يو ساعت به مې ونه ليده ، زړه به مې پرق چاودېده. هغه په ما دومره ګرانه وه چې ما نه به يې څه غوښتل ما به ورته راوړل. ټوله ورځ به د باغ په يو کونج کې ناست وو او د دنيا جهان کيسې به مو کولې. ما هغه ډېر ځله غاړه ايستلې هم ده. ددې نه علاوه مې داسې کارونه کړي دي چې توبه ترې هم شرمېږي".

-"د افسوس خبره ده ... نو دا د رومانيت کرونده نه ده نو نور څه شی دی. ګوره صاحبه! ښه به دا وي چې زما خبره ومنې او د رومانيت په هکله درست معلومات لاس ته راوړې. ته رومانيت ډېر په غلط مفهوم کې اخلې ". هغه په يو آدا سره ووېل.

ــ "دا هسې پخوانۍ قصې دي. دا کارونه ما هغه وخت کول چې زه شاعر نه وم. زه اوس د يو ريالسټ انسان په حېث ددې خرافاتو کلك مخالف يم".

ــ "يعني ستا مطلب دادی چې ته د عشق او مينې په نوم کوم لفظ نه پېژنې او نه به په راروان وخت کې عاشق شې".

ــ "او باالکل! زه به کومې پېغلې ته وهم نه ګورم او نه به يې څه دعوت قبول کړم". ما په پوره زعم ووېل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـــ "درسته ده ته اوس آرام وکړه بیا به خبرې کوو". دې سره هغه ن‌ی غ ودرېد خو ماته هغه د رخصت خبره رایاده شوه. ماته نور ددې ځای نه په تگ کې عافیت ښکارېده. اگر چې جنرل ماته د پاتې ک‌ی‌دو ډېر ووېل خو کله چې پوه شو چې زه نور دلته د پاتې ک‌ی‌دو والا نه یم نو وېې ویل: "ښه ده ... سبا به لاړ شې". هغه لاړ او زه د خوب په تکل وغزېدم.

سحر د ناشتې نه وروسته مې د جنرل نه رخصت واخیست. هغه باربرا ته ووېل چې تر یو ځایه زما ملگري وکړي او زما د ټکټ وغ‌ی‌ره غم وخوري.

زه د باربرا سره په موټر کې کښ‌ی‌ناستم. باربرا د موټر د روان‌ی‌دو وروسته ووېل: "تر سټ‌ی‌شن پورې به دې زه ورسوم ځکه چې لاره ډېره اوږده ده". ما د هغې شکریه آدا کړه. کله چې د فایو سټار هوټل مخ ته ت‌ی‌رېدو نو باربرا په غمگینه لهجه ووېل:

-"که خفه ک‌ی‌ږې نه یوه خبره وکړم؟". ما ووېل: "آو ... ولې نه".

ـــ" د کله راهیسې مې چې ته لیدلی یې د زړه آرامه دنیا مې بې آرامه شوې ده. زما ستا قدوقامت ، تورې سترگې او مشرقي انداز ډېر خوښ‌ی‌ږي. مهمه دا چې زه په تا مینه یم".

زما په دماغو کې چراغونه بل شو ، سترگو ته مې ستوري وځل‌ی‌دل او په زړه کې مې یخه هوا وچل‌ی‌ده. صرف دومره مې ووېل: زه هم ستا وصال بیخي بدل کړی یم. د کله راهیسې مې چې ته لیدلې یې د زړه ورانه دنیا مې آباده شوې ده. زما په زړه کې هم ستا د پاره چپې په موجونو وې خو ما دې چپو ته نوم نه شو ورکولی.

ـــ "سمه ده. ډېره ښه شوه چې زمونږ مینه یو طرفه نه ده. ته اوس زما د پاره دومره نه شې کولی چې یوه شپه پاتې شې تر څو یو بل ته خپل زړونه ښه تش کړو؟".

ما په پوره ت‌ی‌زی‌ه سره ووېل: "ولې نه! خو اوس خو دا ب‌ی‌خي امکان نه لري ځکه چې ما اوس د جنرل نه رخصت اخیستی دی. هغه به څه وایي".

ـــ" دا هیڅ خبره نه ده. ته داسې چل وکړه چې ورځ په کوم بل ځای کې ت‌ی‌ره کړه. کله چې شپه شوه نو د هغې بلې لارې به زما خوابگاه ته راشې. خیال کوه چې د نوکرانو نه دې څوك ونه گوري. زه به منتظره ناسته یم".

ـــ "سمه ده. زه به همداسې وکړم". هغې زه د موټر نه کوز کړم او بیرته د کور په لور رهي شوه. زه د ورځ ت‌ی‌رولو په خاطر نژدې پارك ته ورغلم. زما دا حال و چې یوه یوه لمحه به رابانديې کال تمام‌ی‌ده. په پارك کې مې هم زړه ونه لگ‌ی‌ده او په سړکونو مې آواره گردي پ‌ی‌ل کړه. تر څو چې شپه راتله نو ما دوه کِلو وازده ویلي کړې وه. آخر څه په اکو بکو ماښام راغی. تر څو چې د جنرل کور ته رس‌ی‌دم ،شپه پخه شوې وه. زه د باربرا د هدایت مطابق د هغه بلې لارې خوابگاه ته ورغلم. د باربرا خوابگاه هم دیوې لویې بنگلې نه کمه نه وه. لږه ش‌ی‌به پس د باربرا مترنم غږ زما غوږونه ځان ته راښکل.

ـــ "باربرا! دروازه زر خلاصه کړه زه یم". د بلې خوا د باربرا آواز راغی چې: "مائي ډارلنگ! دروازه خو په دې نه شم خلاصولی چې آواز یې پورته نه شي. نژدې د نوکرانو کوټه ده. ته داسې چل وکړه چې په دېوال راواوړه. اول لاسونه راواړوه زه به دې د لاسونو نه رازور کړم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما هم په یو پړق کې لاسونه په دېوال ورواړول. د هغې خوا باربرا ونیول. زه حیران شوم چې د باربرا په لاسونو کې دومره زور د کومه ځایه راغی. خو کله مې چې په دېوال سر ورنیغ کړ نو سترګې مې ټیغې پاتې شوې. ها خوا جنرل د غره په ځیر دنګ ولاړ و .... زما لاسونه یو ځل بیا د هغه په لاسونو کې وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

دهر انسان د تخلیق شاته د دوه کسو لاس دی یوه ښځه او یو نر . سړی چې په څه شي سړی دی ګویا هغه برخه ورته د نارینه رسی‌دلې ده. اوهره ښځه چې په څه شي ښځه ده نو د وجود هغه برخه ورته د ښځې په نصیب رسی‌دلې ده ، باقي سړی دی.

دخبرې مطلب دادی چې هر سړی نیم نر دی او نیمه ښځه او دغه شان هره ښځه نیمه ښځه ده او نیم نر . بلکه هر سړي او هرې ښځې د جوړېدو په وخت کې زیات وخت له ښځې سره ت‌ی‌رکړی دی.

په ما چې دا نادر راز افشا شو نو سمدستي مې ورته د یوې مقالې شکل ورکړ او مقامي اخبار ته مې ول‌ی‌ږه چې په هغې کې مې د نورودلایلو سره دا علمي دلیل هم لیکلی و چې: "د هر انسان د تخلیق شاته د دوه کسو لاس ...."

زما یقین و چې د مقالې چاپ ل‌ک‌ی‌دل به دنارینه ؤ غرور ته ماتې ورکړي او د ښځینه ؤ د کمزور‌ی‌ احساس به راکم کړي. خو داسې ونه شو.

اخبار په نارینه طبقه کې مقبولیت پیداکړ او له هره طرفه راته تعریفي لیکونه راغله. خو بل طرف ښځو دا د ځان بې عزتي وګڼله او په ما یې د یو کم عقل ، بې موضوع او کچه سړي تورونه پورې کړل. او اخبار ته یې وارننګ ورکړ چې بیا داسې بې سروپا لیکنې چاپ نه کړي.

زه چې دلته مایوسه شوم نو بل ښار ته مې د تلو اراده وکړه په دې خیال چې :

نداردچون این شهر ګوهر شناسی

دلِ خود به ملكِ دِګر مفروشم

زه چې بل ښار ته راغلم نو په بې غمۍ سره مې په دې هکله څ‌ی‌ړنې پیل کړې چې په دې کې د ښځو عالمي ورځ راورس‌ی‌ده. ما رنګ په رنګه پوسټرې ب‌ی‌رغونه تیار کړل او مختلفې نعرې ، شعرونه مې پرې ولیکل او په هغې کې مې په دې خبره زور راوړو چې له دې وروسته هر سړي ته په بل سړي کې له سړي سره سره خامخا ښځه هم په نظر راشي او لکه د طاؤس خپلو پښو ته په لیدو شرمنده شي. او هرې ښځې ته بله ښځه پوره ښځه نه بلکه نیمه ښځه نیم سړی ښکاره شي او له نتایجو نه یې بهرور شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار تر لسو بجو پورې ما خپل اشتهاراتي مهم ښه په تُندۍ سره جاري وساته. هر خاص و عام ، اخباري نمايندګانو او د کليو باندوڅخه راغلو مريضانو سيلانيانو ته مې تشريحي خطبې بيان کړې ، پوسټرې تقسيم شوې او دهر قسمه سوالونو ځوابونه مې وويل. تقريباً ډېرو خلکو زما د راوړي پيغام مرسته ملګرتيا وکړه او داد يې راکړ.

په دې کې ناڅاپه د يوې خوا نه د ښځو يو مضبوط ټولی راښکاره شو چې مخه يې همدې چوك ته وه. د راتلو سره يې فلك شګافه نعرې پورته کړې چې په کې د سړو نه د بغاوت ، په خپلو ښځو د ودرېدو او د ظلم او زياتي خلاف آوازونه پورته شو. زه چې پوه شوم چې دوی يوځل بيا خطا شوې او د افراط لاره يې ونيوه نو زر زر مې خپله ميانه روي رامخې ته کړه او په ډېر هنر مې د سړيو د سرېتوب ګراف ففتي ففتي ته راکوز کړ او چې په دې لړ کې مې څه زده وو ټول مې د دوی مخ ته ډېری کړل او بيا مې يې خپلو بےنرونو ته پام راوګرځولو.

ښځو چې دا هر څه وليدل نو يوه يکې راوړاندې شوه او ويې ويل: "دا څه بې هودګي ده!!! ________ له دې ځايه ځې او که پوليس راوغواړم ".

په ما ورځ توره شپه شوه چې تر اوسه دوی څه ويل او اوس د يو نارينه د ښرلو د پاره نارينه راغواړي. ګويا خپله ګټه په نارينه ؤ کوي او سړي خپلو کې په جنګ اچوي. دې ش‌ىبه کې ما نه هم رګِ نبض خطا شو او سړي راته مکمل سړي ښکاره شو. ما سره غم شو چې دا هر څه خو زه د يو علمي تحقيق د رامخې ته کېدو نه زيات د ښځو سره د همدردۍ د اظهار د پاره کوم. نو بيا دوی زما مخالفت ولې کوي. ددې نظريې خو د سړو نه زيات ښځو ته د خپلولو ضرورت دی. دې کې نورو زما کاغذونه پوسټرې راجمع کړې او ما ته يې په دا مخ راوويشتې.

ماته ځان ګل‌ىليو ښکاره شو چې په ښار کې روان دی او د روم خلك يې په کاڼو ولي. بيا سقراط رامخې ته شو چې د حق و صداقت د پاره يې زهر وڅکل خو يو قدم هم شاته نه شو. ددې خيالاتو راتلل وو چې زه په نوې جذبه خپل فل‌ىټ ته راغلم او ټوله شپه مې په دې غم کې ت‌ىره کړه چې غلطي په کوم ځای کې ده. آخرد دنيا خلك زما په خبره ولې نه پوه‌ىږي. ما لا دا سوچونه کول چې دې وخت کې راته دتبليغيانو هغه خبره راياده شوه چې د هر عمل شروع اول د خپل ځان نه پکار ده.

سهار ما پوره تياري وکړه او په ډېر فخرد ښار په کوڅو کې راروان شوم چې دې کې يوې ښځې بلې ته ووې: " دا لا څه شی دی ______ دا خو لکه چې هجړا دی خانه خراب. "

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما مخ وروا ړولو او ومې ویل: " بالکل صحیح تعبیر دې وکړو______ د بادشاه مازغه لړې خو افسوس چې ښځه ذات یې. "

خو چې لږ وړاندې لاړم نو سوچ راغی چې هجړا خو څه بل څه شی وي. هغه عیب خو په ما کې نشته نو بیا ولې غلط طرف ته منسوب کړل شوم.

ما داسې کار کړی و چې قمیص مې د ښځې اغوستی و او پرتوګ د نر. چې د وجود پورته حصه د ښځې نمایندګي وکړي او لاندې د نر.

زه چې بوه شوم چې نور نو بیخي په شرمونوشرمی‌ږم او دې خلکو هسې هم ټول عمر د علم او ترقی مخالفت کړی دی او خدای خبر څومره د ملك و قوم خېرخواهان به شاته دیکه شوي وي نو څه فایده چې ځان کړوم. همغلته د خپل مشن نه مستعفي شوم او کور ته روان شوم.

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مساوات

مونږ دواړو په ریستوران کې چای وڅکلې او راووتو. ښکاره ده چې څوك دوه درې پیالې شنې چای وڅکي نو بیا ټوله ورځ متیازې ورځي.
ما هغې ته ډیر وویل چې هغه دې هم زما غوندې لاړه شي او مخامخ دې د ریل دمتروکه پټرۍ په خوا کې خپل ضرورت پوره کړي ، خو هغې بیخي دا منله نه. حال داچې مونږدواړه د تحریك مساوات سرګرم غړي یو او په دې مو اتفاق دی چې دا دنیا د ښځې او نردپاره یو ډول پیدا شوې ده او دواړه ترې باید په یو ډول ګټه پورته کړي.
ما بیا هغې ته وویل چې ګوره ټوله دنیا راروانه ده او هلته د ځمکې په خدمت بوخته ده نو ته ولې نه ورځې.
په دې وخت کې دا خجالته شوه خو څه جواب یې رانه کړ. ما ته پته وه چې ددې جواب دا دی چې "شرم دی زه څنګه په داسې ځای کې متیازې وکړم چې نارینه دې په دوربین کې هم ښکاري".
د هغې خوله ځکه بنده وه چې شرم یې د جواب په توګه نه شو رامخې ته کولی ځکه چې زمونږ په مجلسونو کې دا خبره ډیره په تُندۍ سره غندل شوې وه چې پخپله ښځو هم ځانونه د شرم ، حیا او پښتو په نوم د خپلو ډیرو حقوقو نه محرومه کړي دي.
بله ورځ مونږ په یو دوه مرسډیز موټرو کې د یو کلي په دوره روان وو. چې په لاره کې دوه بسونه وجنګیدل. هر طرف چغې سورې او د وینو لښتي روان شو. مونږ ګاډی بوې خوا ته ودراوه او ورمنډې مو کړې. تقریباً دوه درې ساعته مونږ د مړو په جداکولو ، د هغوی د سامان آلاتو او پیسو په ساتنه ، د زخمیانو په راټولولو او هسپتال ته په رسولو تیر کړل. کله چې حالات سم شو او خلك په خوریدو شو نو مونږ هم ستړي ستومانه خپل ګاډي ته راغلو.
په ګاډي کې ناست زنانه سټاف چې مونږ په وینو رنګ ولیدو نو په ژړا شوې اوسرونه یې په لاسونو کې ونیول..... " الله د میندو به یې څه حال وي!". ماچې کله د دوی دا یو طرفه آه و بکا واوریده نو ما ته یې سپین ږیري او بې کسه پلاران سترګو ته ودریدل چې دوی یې تکیه او دلاس آمسا وه ---
ددې پیښې په سبب زمونږ دوره منسوخه شوه.
سبا ته اته واړو ټیلیفون وکړ چې نن مونږ دفتر ته نه شو راتلی ځکه چې سرونه مو درد کوي او پروني منظر مو سترګو سترګو ته کیږي. ما ورته وویل چې مونږ خو یو هم نه یو پاتې شوي حال دادی چې ستړي هم یو او منډه تړه هم مونږ ووهله نو تاسې ولې نه راځئ.
تقریباً ټولو دا خبره واړوله راواړوله چې زمونږ اوس هم سترګې سرې دي او اعصاب مو کار نه کوي. تاسې خو سړي یئ زړونه مو غټ دي.
خدای خبر ولې زما د دوی په عذر تشفي ونه شوه او زړه مې ګیله من شو چې داڅنګه مراعت خواهانه منطق دی چې د مساوات په دې دور کې پرون هم مونږ ستړي شو او نن هم - او اعصاب د دوی خراب دي.
دا خو لا څه کوې زمونږ په سټریا کې خو هغه وخت نوره هم اضافه وشوه چې تقریباً په دوه درې هفتو کې درې څلورو زنانه ؤ دوه دوه میاشتې د ماشوم د زیږون رخصتې واخیسته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه وخت پس زمونږ په اداره کې د مساوات په موضوع یو سیمینار جوړ شو چې پکې د ملك نومورو شخصیتونو ګډون وکړ. ما خپله مقاله ډیره په زحمت لیکلې وه او تقریباًد پنځه دیرش کتابونو د مطالعې او اعداد و شمار نچوړ مې پکې راجمع کړی و. د مطالعې په دوران کې زما ذهن ته دا خبره هم راغله چې: "ښځې او نارینه بالکل مساوي دي او دواړه انسانان دي. خو دا مساوات داسې نه دی چې دواړه بالکل یو رنګ دي یا ظرفیت ، جوړښت او کردارېې یو شان دی. بلکې مثال یې داسې دی لکه هوا او اوبهٔ چې دواړه د ژوند دپاره په مساوي توګه ضرور دي. خو استعمال ، نوعیت او دریافت یې جدا دی". خوما دا خیال فوراً رد کړ.

زما مقاله ددې ادعا ښهٔ نمونه وه چې ښځې او نارینه ایکي یو شی دی. د دوی حقوق ، مقام او اهمیت بالکل یو شان دی. دواړه یو رنګ دي او لکه د موټر د پایو په شان دواړه د کور په چلښت کې برخه لري. زما مقاله کامیابه وګرځول شوه او ورته د ښځود حقوقو د ښهٔ حمایت امتیاز ورکول شو. ناستو کسانو هم مقاله وستایله. د سیمینار دتشهیر دپاره د پرنټ او الیکټرانك میډیا نمایندګان په لوی شمیر کې موجود وو. زمامقالې دومره شهرت بیاموند چې ما ته د درې څلورو ملکونو نه د دورې دعوت راکول شو.

ما د ځان سره فیصله وکړه چې خپل ټول عمر به د ښځو او نارینه ؤ د مساوات په خدمت کې تیروم او چرته چې د ښځو حقوق تر پښو لاندې کیږي نو هلته به انقلاب راولم.ما خپلې مقالې ته نوره هم فراختیا ورکړه او د یو کتاب په شکل مې چاپ کړه. په کتاب کې چون د مساوات د راوستو یوه واضح کړنلاره ورکول شوې وه او ډیره په سختۍ داغوښتنه شوې وه چې په کورونو کې نظربندې زنانه دې راوویستل شي او ورته دې د ژوند په هر ډګر کې د سړیو سره اوږه په اوږه برخه ورکول شي. نو ځکه خو کتاب په بعضې غیرحکومتي تنظیمونو کې ډیر مقبول شو اوهر طرف ته ددې غوښتنې د پوره کولو یو طوفان راولاړ شو او زه د یو هیرو په شکل کې مخ ته راغلم. دا مطالبه دومره شدیده شوه چې دې تنظیمونو او د ملك معززو ښځینه شخصیتونو په یو اعلیٰ هوټل کې د غرمنۍ بندبست وکړ او وزیراعظم ته یې د خصوصي میلمه په توګه د ګډون بلنه ورکړه.

زه چې کله غونډې ته ورس‌ی‌دم نو تقریباً دوه درې زره خلکو چې ډیر شمیر یې زنانه وې ماته هرکلی ووې او د ګلونو هارونه یې را په غاړه کړل.

د ګډون کوونکو او خصوصي میلمه د همدردانه تقریرونو او په دې هکله د مرستې د اعلانونو نه وروسته ما ته د صدارتي خطبې بلنه راکول شوه. زه چې کله مایك ته راغلم نو احتراماً ټول ودریدل او د لاسونو په مضبوطه پړقا یې زما بدرګه وکړه. ماپه زړه کې وویل چې همدا وخت دی چې دا مسئله په ښه شکل رایاده شي او وزیر اعظم ته هغه نکتې په ګوته شي چې د مساوات په لاره کې خنډ دي.

ما د تقریر په یوه حصه کې وویل: "مونږ ته پکار دي چې د مساوات قایل شو او ښځو ته هم په هر میدان کې د خدمت کولو موقع ورکړو. ښځې او سړي بالکل یو برابر دي په دوی کې هیڅ فرق نشته. کوم کارونه چې سړي کوي باید چې ښځو ته هم ورکول شي. په دې ملك نور د سړیو حاکمیت نشي چل‌ی‌دی. سړیو په ټولنه قبضه کړې ده. د کور ، محلې او کلې نیولې تر ښاره او پوره ملکه بلکې تر پوره دنیا پورې نارینه د قابض کردار اداء کوي او په وسایلو یې خیټه اچولې ده ".

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هال کې دومره جوش او پرقا خوره شوه چې که مجسم شوی وی نو لکه د واورې او باران به راوربدلی وی.
ما خپل تقریر جاري وساته: " ولې تاسې نه ګورئ چې په دې ملك کې سړي د فوج په شکل راجمع شوي دي اوددې ملك په غرونو رغونو یې قبضه کړې ده. ولې ښځو ته په فوج کې د شامل‌ی‌دو موقع نه ده ورکول شوې. د فوج سمه نیمه حصه دې د ښځو نه واخیستل شي او ددې ملك هرې حصې ته دې ولیږل شي".
دې وخت کې په هال خاموشي خوره شوه:
" تاسو نه ګورئ چې ددې ملك په ښارونو کې نایي نارینه دی- قصاب نارینه دی- دکاندار نارینه دی- مزدور نارینه دی- ټکسي ډرایور نارینه دی- ټول وطن نارینه نارینه دی. ولې داظلم روان دی. ولې په کاروبار نارینه قابض دی. ولې د هر نایي په څنګ کې یوه نایېه نه کښ‌ی‌نوئ- ولې رکشه د ښځې په واك کې نه ورکوئ او ولې د کلي او ښارونو د پړي او ملا مزدوري نارینه لوټي او د کلیو او ښارونو زنانه ورسره نه حصه داره ل‌ک‌ی‌ږي. ښځې هم غواړي چې ددې ملك په سختیو کې د نارینه ؤ سره یو ځای برخه واخلي. حکومت دې په دې هکله اقدامات وکړي".
ما چې ولیدل د حاضرینو رنګونه ټول تك سره شوي وو او پوزې شونډې یې د عادي حالت نه را اوړدې شوې او سترګې یې ټاغې راوتلې وې. ما سوچ وکړ چې دا په تقریر کې ډېر محویت عالم دی.
" مساوات چې دی یواځې په دفتر کې د میز تر شا نه دی بلکې په کلیو بانډو ، ښارونو ، لارو کوڅو ،پوله پټي ، جنګ او دفاع - هر څه کې مساوات دی. ښځې دا غواړي چې یو نارینه مري نو یوه زنانه به ورسره ضرور د جنګ په میدان کې مري. دا نه شي کیدی چې سړي دې په سرحدونو جنګیږي او د لویو نړیوالو طاقتونو د ګولیو ښکار کیږي دې او ښځې دې په سرخي پاوډر د مساوات لفظ ته تجلا بخښي. لنډه داچې که د یو نارینه ملا درد کوي نو د یوې زنانه ملا به ورسره ضرور درد کوي.........".
زه چې کله په خود کې راغلم نو ډېر وروسته په دې پوه شوم چې نن زما په هسپتال کې دریمه ورځ ده او لس پنځلس ورځې مې نورې هم همدلته دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

العیاذ بالله

مجنون ځکه کامیاب و چې ځان یې نه و تقسیم کړی او ټول عمر یې یواځې په یو عشق ګوذاره وکړه. او روایتونه وایي چې لیلٰی هم ډیره ښایسته نه وه بلکې توره وه نو ځکه خو مجنون ته د ډیرې انرجۍ د مصرفولو ضرورت نه و او لکه د زیارت د ډیوې په لړو تې‌لو هم چل‌ی‌ده. خو ابن خلدون په خپل کتاب تاریخ المفسدین کې یوه عجیبه واقعه راوړې ده چې هغه ددې پورته بیان نفي کوي.
داسې ښکاري چې ابن خلدون دا روایت په غلطه طریقه حمل کړی دی خو چې سړی د نن‍ۍ زمانې د مفسدینو اعمال ګوري چې د اسلام او مجاهد په جامه کې یې ځانونه د الله جل مجده په مخ کې ځومره ذلیل کړل ، ځومره یې په خپلو غوړو ږیرو د قرآن پاڼې داغدارې کړې او ځومره یې خپلې پګړۍ ددې خاورې د صحرایي غریبو پ‌ی‌غلو په طهارت نجسې کړې... نو د سړي باور شي چې مجنون به هم سم سړی نه و.
ابن خلدون لیکي چې مجنون یوه ښځه هم اغوا کړې وه. هغه دا کار هغه وخت کړی و کله چې هغه د روزګار په تلاش کې بغداد ته تللی و. کله چې هغه د یوې بالاخانې په خوا کې ت‌ی‌ر‌ېده نو د ساز و آواز شیرینۍ هغه دې ته مایل کړ چې دننه ورشي. کله چې دننه ورغی نو په قلوپطرا نومې رقاصه یې زړه بایلود او د تورې په زور یې هغه وتښتوله. کله چې لیلٰی ددې خبرې نه خبره شوه نو مجنون ته یې یو خط ولیکه چې دا غلط کار دې ولې کړی دی. مجنون په خپله صفایی کې ولیکل چې د یو چمن د ګلونو خوشبو چې د چمن د دیوالونو نه هاخوا اوړي نو خامخا به د ګلونو کاروباریان ځان ته متوجه کوي او د خوشبو د تسخیر په خاطر به په ګل او ګِل اجاره داري قایموي. خو زه بیا هم افسوس کوم او د خپل ندامت په خولو لوند یم. ته خفه کیږه مه ځکه چې زه اوس هم له تا سره مینه لرم. تاته خو پته ده چې عراقی بن مانس په یو وخت کې په درې څلورو ښاخونو زانګي او خوند اخلي.
لیلٰی چې د مجنون په لهجه کې د بغداد د متکلمینو او ادبي آواره ګردو عیاشي محسوسه کړه نو پوه شوه چې مجنون اوس کوهي ته بوګه نه اچوي بلکې راساً کوهي ته کوز شوی دی.
ابن خلدون لیکي چې لیلٰی ددې نه وروسته د ځان نه ښاماره جوړه کړه او روزانه به یې د چندړو په مختلفو ښاخونو رازانګل او د صحت خیال یې ساته.
واسکو ډی ګاما چې د یورپ نه د قسطنطنیې په لاره هند ته راته نو مجنون یې په روم کې لیدلی و. هغه په خپله سفرنامه کې لیکي چې د روم په مضافات کې زما ملاقات د مجنون نومې یو سړي سره وشو چې تازه عیسایي شوی و او د ورځې به درې ځله چرچ ته تلو. ګاما لیکي چې ما د هغه نه پوښتنه وکړه چې ته د عیسایيت نه ځومره متاثره یې او د مطالعې محور دې څه شی دی؟
هغهٔ په جواب کې ووې چې زه د عیسایيت نه ډیر زیات متاثر یم ځکه چې دلته یو پادري راته کار هم پیدا کړی دی او لور یې هم راکړې ده. اول عراق ته تللی وم هغلته رانه قتل وشو اوس دلته راغلم.
مودې ت‌ی‌ر‌ې‌ږي او د مجنون د بد کردار وارثین اوس هم د ځمکې په مخ راټوک‌ی‌ږي. اوس هم خلک د پیسو دپاره عیسایان ک‌ی‌ږي ، کیمونستان ک‌ی‌ږي ، او شیعه ګان ک‌ی‌ږي او د پښتنانه غونډې د مخلص مسلمان او بې ضرره انسان په سینه چاړه ورمنډي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاویه دنظر

د بادار پلار بوډا و او مور یې د زمری، غونډې په ټول عمر کې صرف دوه بچي راوړي وو ، بادار او سپد نظر .

د جمعې ورځ وه ، جومات ښه ډك و. ملا صاحب بیا بیا دا حدیث شریف لوسته چې اَلصّدقةُ ردُّ البلاء او ورسره ورسره یې د صدقې د اهمیت مختلف اړخونه رابرسی‌ره کول. په بادار دومره اثر وشو چې سمدستي یې د کور د بکس نه پنځه سوه روپې، وویستې او راووت. د هغه د ن‌ی‌کی، کولو حس ښه په جوش کې و. مدرسې ته چې ورسی‌ده نو د اطمینان دپاره یې د مدرسې بورډ ولوست:

مدرسة بحرالعلوم

مهتمم:امام العارفین علامه الحاج حسین احمد صاحب مد ظله العالی

او بیا په مدرسه ورننوت. د کوټو او برنډو د یو اوږد قطار نه چې ت‌ی‌رشو نو مخامخ ورته یوه نوراني څهره ښکاره شوه چې اوږده سپینه ږیره یې لرله. د ململ پګړی، یې په سر وه او په لاسو کې یې اوږدې تسپې لاندې ځنګ‌ی‌دې. بادار ن‌ی‌غ ورغی او د هرکلي په وخت ورته پښو ته ټیټ شو او بیا یې پنځه سوه روپې، راوویستې او مولٰنا صاحب ته یې په لاس کې ك‌ی‌ښودې. نوراني څهرې چې پیسې ولیدې نو په نورانیت کې یې اضافه وشوه. بادار یې د لاسه ونیوه او د ځان سره یې یوې کوټې ته بوتلو. کله چې کښ‌ی‌ناستل ، نو د بادار په حق کې دعا وشوه:

__"جَزَاكَ اللّهُ اَحسنُ الجزَاء فی الدُّنیاء والآخرة ، اللّه ربِّ کریم دې تا ن‌ی‌ك عمله او قرآن خوانه کړي. اللّه دې تاته ددې نیکی، یو په سله بدلې درکړي چې تا د اللّه د دین خدمت وکه. خو تاته ښه پته ده حاجي ص‌ی‌ب چې زمونږ دا مدرسه خاص په چندو باندې چل‌ی‌ږي بله څه زریعه نشته دی. نو که ستاسې غونډې اهلِ خ‌ی‌ر حضرات له مونږ سره څه لاس امداد وکړي نو اللّه جلَّ شانهٗ به یې اجرِ عظیم ورکړي. "

د بادار سترګې وځل‌ی‌دې. هغه ته د ن‌ی‌کی، کولو بله موقع په لاس ورغله.سمدستي یې ج‌ی‌ب ته لاس کړ ، قلم کاغذ یې راوویستل او یو لسټ یې تیار کړ.

سبا ته بادار لس زره روپې، په ج‌ی‌ب کې ایښې وې او د مدرسې په لور غشی شوی و. په لاره کې دوه درې ځایه پوښتنه وشوه: ---- باداره چرته ؟

بادار هر ځای د ت‌ی‌رې او دې صدقې ذکر ښه په شدومد وکړ او ترغیبي کلمات یې اداء کړل. بادار به لا مدرسې ته نه و رس‌ی‌دلی چې یو شم‌ی‌ر خدایي رضاکار یې د پلار په حضور کې حاضر شول او د بادار د کارخ‌ی‌ر نه یې خبر کړ.

بادار چې کور ته راغی نو ګوري چې پلار یې بې هوشه دی او خلك پرې راجمع دي.

__ " ما خو څه خوړلي نه دي او نه مې پرې جواري کړې ده __ په تاسو خو حرام شه که په خپل عمر کې یوه انه هم خیرات کړئ. "

د بادارخیال و چې خلکو ته یې صحیح جواب ورکړی دی. په دې وخت کې د کلي ملك ، د جومات ملاصاحب او یو دوه درې کسه نور هم راغلل.

PukhtoNet

(c) ketabton.com: The Digital Library

"راغلی دی د وخت حاتم طایي .... خیرات خو په ما کېږي نو بل ځای ته یې د ورو څه حاجت دی ، الحقُّ لِلقریب ".

د ملك صیب ددې خبرې نه وروسته د بادار ماما وویل:"د سړي چې د کمي کور راشي نوچرګان یې هم بې لارې شي پاتې خو لا انسانان. "

ملا صاحب چې د تقویٰ او علمیت شهرت یې تر لیرې خور و په ورومبي ځل خوله پرانسته:"بادار جانه! پیسې دې څه کړې ـــــ چرته اخوا دېخوا خو به دې ضایع کړي نه وي ؟ "

د ملا صاحب ددې خبرې سره د بادار ډېران اور واخیست:"ملا صیب څه لیونی خو نه یم .... د خدای او رسول په لاره کې مې لګولي دي ، څه ډمانو ته خو مې نه دي ورکړې. "

ـــ"ښه نو چاته دې ورکړې دي ؟ .... ځای یې معلوم دی ؟."

ملا صاحب بله پوښتنه وکړه.

ـــ "هو ولې نه د مدرسه بحر العلوم مهتمم صاحب ته مې ورکړي دي. طالبان ټول نهر وو او نور کتابونه متابونه یې هم نه وو. زما په زړه الله رحم وکړ او زه ورته خدای وسیله کړم. "

په دې وخت کې د بادار د پلار سترګې وغړېدې خو چې د کور ټوله متاع (لس زره روپۍ) یې سترګو ته ودرېدې نو بیا بې هوشه شو.

ـــ " که ملا حسین احمد ته دې ورکړي وي نو هغه خو څه بل شان سړی دی. دمدرسې په نوم یې ځان ښه جوړ که. کله به نوی جومات شروع کړي ، د هغې د پاره به چنده غواړي او کله به ځان ته د مدرسې مهتممي پیدا کړي. بلا سړی دی د بهر ملکونو سره یې هم رابطه شته. په صورتِ قطعي سره به د مدرسې یو احتیاج هم رفع نه کړي. الله جلَّ مجدهُ به د دغسې افرادو حشر له عُلماءِ سوءِ سره کوي. ـــــالله دې مونږ ته نجات راکړي." ملا صاحب د خپلې جهان بینۍ وضاحت وکړ.

ملك صیب چې د ملا صاحب وضاحت واورېده نو خبره یې لنډه ختمه کړه:"زه په ډېرو خبرو نه پوهېږم خو بس دومره درته وایم چې همدا اوس لاړ شه او هر رنګه چې وي پیسې حاضرې کړه."

د بادار سر په درد شو. که د ملك صیب ویره نه وی نو کله به هم بیرته په پیسو پسې نه وی تللی. خو اوس خو له داسې چا سره اوښتی و چې د ډېرو قبلې یې سمې کړې وې.

بادار څادر په اوږه کړ او راووت. په لاره به یې کله د سر درد زیات شو او کله کم. مدرسې ته چې ورسېده نو نیغ همغه دفتر نما کوټې ته لاړه. د علامه حسین احمدسره یو بل کس هم ناست و چې ښه اعلیٰ لباس یې اغوستی و او یو نومولود یې د غوږ دآذان د پاره راوړی و.

بادار ساه نیولی په کوټه ور ننوت او د سلام کلام نه وروسته د خړېر توشك په هغه څنډه کښیناست چې مخې ته درې یې طالبانو په چایجوش سوزولې وه.

"حاجي صاحب څنګه داسې زر بیرته راغلې؟ .... الله جلَّ شانهُ دې خیر و عافیت وفرمایي .... څه حادثه خو نه ده واقع شوې ؟." ملا صاحب په داسې انداز وپوښتل چې د مخ نه یې غم او پرېشاني څرګیده.

"مولٰنا صیب! ماته خپلې پیسې بیرته راکړه ـــــــ که ته داسې ونه کړې نوما به ټول کلی په دار کړي." بادار د خپل ځای نه رامخې ته شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـــ "ولي الله ربُّ العزت دې ستا په حال رحم وکړي. ته خو ډېر نېک او متقي انسان يې. د خداوند جلَّ و علٰی شانهٔ نېک بندګان تل د امتحاناتو سره مخ کېږي. "

ـــ"هر څه چې وي مولٰنا صيب خو زه ددې امتحان د ټينګې بيخي نه يم. ما دمور او پلار د مشورې نه بغير دا کار کړی و او اوس خو راته ټول کلي يو شوی دی. ملك صيب هم خبر شوی هغه مې ولاکه ژوندی پرېږدي. ګنې زما په وس چې وشي زه به دا خپل کور هم خلکو ته ورکړم. بس چې خلك رضا وي او زما ښه ووايي. "بادار په هيجان اميزه لهجه وويل:

ـــ" ګوره الحاج صاحب! يوه مقوله ده چې العوام کاالانعام ـــــ عوام د څاروو په شان دي. د دوی په خبرو پسې به نه ګرځې. ته خپل تعلق د خداوندِ کريم سره ټينګ ساته. باقي امتحانات به راځي خو ته خپله حوصله درسته ساته. څرنګه چې حضرتِ لقمان خپل زوی ته د صبر تلقين کوي همد غسې زه تاته هم د صبرِ جميل توصيه کوم. "

ـــ " زه خو به صبر وکړم خو هغوی کې چې د صبر ماده نشته نو څه وکړم ؟ "

ـــ "هغوی ماته پرېږده. زه به ورته وعظ و نصيحت وفرمايم او د صدقې په اهميت به يې خبر کړم. الله به ورته هدايت وفرمايي. ته صرف دومره وکړه چې تر دې ځايه يې راوله. که نه راتلل بيا به خير دی زه ورپسې ورشم. "علامه صاحب زر زر د بادار تشفي وکړه.

بادار جيګ شو ، خپل سر يې په لاسونو کې ونيوه او روان شو.

ـــ "ډېر صالح انسان دی. الله ورته ډېر روغ صحت او عقلِ سليم ورکړی دی." علامه صاحب ډاکټر صاحب ته مخ ورواړولو او خپله رايه يې څرګنده کړه.

ډاکټر صاحب ماشوم يوې ډډې ته کړ او ويې ويل: "هر څه چې وي مولٰنا صيب! خو ماته دا سړی نفسياتي مريض ښکاري."

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان په فاصله د انسان

"صدر له ___ بورډ له ___ کابلی له ___ اشنغری له___!!!" او ددې آواز په اورېدو سره زه ګاډي ته وختم. د سلام اچولو نه وروسته په مخامخ سیټ کښې‌ناستم. تقریباً د ټولو نزدې سیټونو نه زما د سلام جواب راغی.

"ټایم څه دی؟." زما د څنګ کس خوله را اوږده کړه او پوښتنه یې وکړه.

ــ "پاو باندې نهه"

ګاډي ډرایور د یو مولانا صیب کیسټ ښه په جهر لګولی و. هغه زما آواز وانه ورېده او بیا یې وویل:"څه؟ "

ما ګهړۍ د هغه مخ ته ونیوه او لږه ش‌ی‌به وروسته هغه بله پوښتنه وکړه :

" ګهړۍ بهرنۍ ده؟ "

زه پوه شوم چې د صاحبِ سیټ زما د ګهړۍ ډیزاین خوښ شوی دی ____ ما وویل: "آو __ د پ‌ی‌رس نه راغلې ده. "

د هغه سترګې زما د ګهړۍ د ځلا نه هم زیاتې وځلق‌ی‌دې او خپله خیرنه ګهړۍ یې په لستوڼي کې دننه کړه.

دې کې یو کس وویل: " ته راکه _____ دا کتاب! شاعري مایري ده که څه؟." او دې سره هغه زما د غ‌ی‌ږې نه کتاب کش کړ. د بل څنګ سیټ والا چې دا ولیدل نو زما د غ‌ی‌ږې نه یې دواړه رسالې راښکودې. په دې ټول عمل کې د هغوی نظرونه په ما نه ، بلکه په کتابونو رسالو متمرکز وو.

ما چې د التفات دا لاپروا انداز ولیده نو ما هم هغوی ته ونه کتل او د خپلو شخیدونکو لاسونو په چاپي کولو سر شوم. زما په زړه کې یو خاص قسم خوږلني وټوکېده او دې ش‌ی‌به کې ماته خپل ځان څه خاص څیز ښکاره شو.

ــ " آ وروره! کرایه راوالئ ____ "

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما سره ماتې نه وې ـــــــ کلینر ته مې د سلو نوټ ورکړ. کلینر شاته کوږ شو او په بې ادبۍ سره یې وویل:"ښه ګورې چې داسې حالت دی او بیا هم نوټ راوباسې."

دې وخت کې شاته د دریم سیټ کرم فرما چې اوږدو شخو بریتونو کې یې د جوارو د وړې پوستکي نښتي وو او توکه یې تازه تازه لاندې غورزولې وه ، وویل: " راکه .... زه ماتې درکم."

کلینر د هغه سره معامله خلاصه کړه او ماته یې آدایګي وکړه.

ګاډی ښه تېز روان و. مختلف دکانونه ، مکانات ، د سړک نه ګرځېدلې لارې او مختلف شکلونه حلیې د شیشو نه وروسته پاتې کېدل. زه هم چې لږ اوزګارشوم او غوږونه مې ساړه شو نو نظر به مې خامخا مخکې لګېده.

ما د سپینې برقع والا زړې ښځې چې د برقع نه یې مخ دباندې راویستلی و او په تېره پوزه یې د غټو شیشو چشمه رازوړنده کړې وه ، تر ځنګ یوه جینۍ هم ولیده چې عمر به یې په مشکله شلو کالو ته رسیده. د هغې برقع نه وه نو مخ به یې د څه شي نه دباندې راویستلی وی نو ځکه خو مجبوراً بهر و.

د هغې غېږ کې دوه کتابونه وو. د یو نوم خو صفا ښکارېده (هیومن اناټومي) او د بل ما هغه وخت ولیده چې زما د نظر لاندې راغی (سوشیولوجي). ماته رایاد شو چې دې دواړو سیټونو تر اوسه زه نه مخاطب کړم او نه یې څه توجه وکړه. او رښتیا دوی ماته د سلام جواب هم نه و راکړی. خو سره له دې به هم زما نظر مسلسل زما د سیټ د افق نه طلوع کېده او د هغې د سیټ په کنارو به پرېوته. خبره تر دې نه وه محدوده ما له هغې سره خبرې کول غوښتل. د هغې د کتابونو موضوع او تنوع زما د پاره پرکشش وه. خو زما داسې حالت و چې تر اوسه زه د خبرو د کثرت نه تنګ وم او چې اوس زه خبرې کول غواړم نو نامعلوم وجوهات زما خوله ګنډي.

غالباً په دې ګاډي کې د څه اسپب وغېره اثر و ځکه هغې به هم ماته نه راکتل او نه یې تر اوسه زما څه نوره حوصله افزایي کړې وه.

دې وخت کې زما نظر په یو شعر ولګېده ، کوم چې د هغې سیټ ته مخامخ د شیشې دیو سر نه تر بل سره لیکل شوی و.

"که راته ګورې درته ګورم ـــــــ که راته نه ګورې پروا دې نه لرمه "

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د شعر په صحت شك شو ځکه چې تر اوسه داسې څه صورتحال نه و پيدا شوی. ما يو ځل بيا هغې ته وکتل خو هغلته څه کرنۍ پيدا نه شو.

زما زړه کې ت‌ی‌ره شوه چې ددې ځای نه د پښتو دا شعر ورانول پکار دي. بيا مې ووې چې دې کې د شعر څه غلطي ده. غلطي څه بل چرته ده.

ما همدا سوچونه کول او ګاډی د ښار د هغې برخې نه ت‌ی‌رېده چې د سنيماګانو د پاره مشهور و. په دېوالونو نن سبا د "انجام " پوسټرې لګ‌ی‌دلې وې. ما چې سترګې پورته کړې نو ګاډی هم ددې اعلانِ خ‌ی‌ر نه خالي نه و. مخامخ پوسټر لګ‌ی‌دلی و چې پکې پلار د خپلې لور په سر کلاشنکوف ايښی و. او حيدري نعره يې وهلې وه.

د فلم سټوري ماته پته وه. هغه داسې وه چې يوه جينۍ د يو هلك سره مينه کوي او يو بل ته ن‌ی‌ك جذبات ساتي. آخر هغوی دواړه د کوره وتښتي. د هغې پلار چې يو کلك پښتون وي ، هلك مړ کړي او بيا خپله لور ووژني.

ما چې د فلم د انجام په تناظر کې جينۍ ته وکتل نو د معاملې تل ته ورسېدم. بيا مې زړه ته راغله چې زه هغه تښتوم خو نه صرف يو څو بې ضرره غوندې خبرې کول غواړم. آخر هغه هم انسان دی او زه هم.

مصيبت دا و چې تر اوسه هغې زړې بوډۍ هم "که راته ګوري درته ګورم " قابلِ اعتناء نه و ګڼلی. ما چې دا ځل جينۍ ته وکتل نو خپل حجم راته په کم‌ی‌دو ښکاره شو. او د هغې خلاف زما د شکاياتو د بوجۍ نه هوا ووته. خو چې په بوډۍ مې نظر پرېوته نو په رګونو کې مې د وينې حرکت ت‌ی‌ز شو او د لاسونو ګوتې مې خپلو کې زور شوې. ګويا بوډۍ يې په ستوني کې نيولې ده او لکه مرغۍ يې چغول غواړي.

دې وخت کې ډرايور ل‌ی‌ست بند کړ او زما شاته ناست سړي د خپلو ګناهونو بخښنه غوښتل شروع کړل. هغه په رقت آم‌ی‌زه لهجه د خپلې کورنۍ د ستر پردې د ساتلو خواست وکړو. او د توبې توفيق يې وغوښت.

ماته د ګاډي ماحول دقيانوسي ښکاره شو. زه د ګاډي نه کوز هم شوم خو ماته تر آخره په خپل مقصد کې کاميابي ون‌ه شوه. آخر هغه انسان نه و که څه چې زما ورسره خبرې ون‌ه شوې. ما خو په شعر هم عمل وکړ ، د ګناه کولو تجربه مې هم نشته او خدای ته پته ده چې زه د "انجام " کوم کرکټر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم نه يم او د هيومن اناټومي او سوشيولوجي طالبِ علم ته د جنس د تفريق څه اهميت دی. نو بيا آخر ولې هغه زما د پاره شجرِ ممنوعه وه يا زه د هغې د پاره ناسور!!!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشيني دور انسان چرته بيايي

د وليم د ډېوډ سره دومره مينه وه چې وليم به هروخت ويل: زه تا په هر قيمت خپلول غواړم. ډېوډ به هم په شروع کې د هغه په دې خبره لږ څه توجه کوله. خو کله چې د وليم اصرار د حد نه واوښت نو ډېوډ د هغه په نفسياتي اړخ شك وکړ. آخر يو نر هم د بل نر سره دومره مينه کولی شي ؟؟؟.

وليم هم څه کم ښائسته نه و. د پوهنتون په جينکو کې خو دومره مقبول و چې زياتره پرې ستې پتې وې. خو سره د دومره ښکلا هم هغه ډېوډ خپلې دوستۍ ته مائل نه کړی شو. او مائل شوی به نو څنګه وی چې کله به ډېوډ لږ هم ورسره نرمه رويه وکړه او ورسره به په يوې خواته کښ‌ی‌ناست نو بيا خو به لکه د ژوړې ورپورې نښتی و. دوليم همدې عادت ډېوډ د هغه نه زړه توری کړی و.

وليم چې خپله بې چارګي وليدله نو د يو دوست په مشوره يې عبادت ته مخه کړه او هره يکشنبه به چرچ ته تلو. هغه په ژړا ژړا د خدای نه د ډېوډ التفات وغوښت. هغه صدقه خې‌رات ورکول هم شروع کړل. روزانه به د لس پنځلس خېرمارو جامونه دده په غورځ‌ی‌دلې سِکه ټنګ‌ی‌دل. ډېوډ د وليم په زړه کې دومره ننوتی و چې وليم صرف دا نه غوښتل چې ډېوډ يې يو حقيقي دوست شي بلکه هغه د ډېوډ ملګرتيا ديوې ښځې خاوند په څ‌ی‌ر غوښته چې د ژوند ټول رازونه يې شريك وي او په يو بل کې جذب شوي وي.

يوه ورځ وليم د جينېټيکي بدلون په هکله ولوستل چې د جديدو سائنسي وسائلو په مرسته سړی کولی شي چې ځان په ښځه او ښځه کولی شي چې ځان په نارينه بدل کړي.

د شپې چې د خوب په نيت خپلې کوټې ته ننوت نو دډېوډ خيالونه پرې بيا راوورېدل. آخر هغه څنګه کولی شي چې ډېوډ د ځان کړي.

هغه په دې سوچونو کې و چې د نننې درس موضوع يې په ذهن کې راوګرځ‌ی‌ده. ددې خيال راتګ وليم ته يو څه نفسياتي خوشحالي وبخښله. اوبوله شپه يې ددې عمل په هکله په فکرونو ت‌ی‌ره کړه. وليم د خوشحالۍ نه په جامو کې نه ځائيده. د هغه پلان د هره پلوه کامياب و. هغه په ډېره آسانۍ کولی شو چې په نږدې جينيټيکي مرکز کې ځان په ښځه بدل کړي او خپل ټول کره وړه داسې جوړ کړي چې بواځې يې د يوې حسينې جينۍ نه توقع ك‌ی‌دی شي. بيا به پوهنتون کې په نوي نوم داخله واخلي او دډېوډ د عاشقانه مزاج نه به ګټه اخيستو د هغه سره يو پائدار محبت وکړي او بيا محبت خپل انجام (واده) ته ورسوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار ولیم د یونیورستۍ په ځای ډاکټر ته ورغی اوخپله اراده یې څرګنده کړه. ډاکټر چې دده خبره واورېده نو هغه یې د لاس نه ونیو اود ډاکټرانو یو بورډ ته یې وړاندې کړ. هلته ده ته ددې عمل د تیاره اړخونو په هکله معلومات ورکړل شو. هغه ته وویل شو چې دا کار ډېرې ستونزې لري او ډېر کم خلک بیا خپل لومړي حالت ته راوستل شوي دي.".

ولیم په پوره اشتیاق وویل: "ډاکټر صاحب! ما په خپل نارینه ژوند کې ډېرې تودې سړې لیدلي دي. زه نور بېخي د نارینتوب نه تنګ یم. که رښتیا ووایم نو همدا نارینتوب دی چې زما د یو لوی آرمان د پوره کېدو په لاره کې خنډ دی."

"ــ ښه نو چې داسې ده راځه". د ضروري کاغذاتو د ډکولو نه وروسته اپرېشن وشو او ولیم په ښځه بدل کړی شو. بیا ورته څو ورځې په هسپتال کې د پاتې کېدو وویل شو. هغه دومره خوشحاله و چې ټول وخت به یې په خپلو نرمو نرمو لېچو او ښکلو انګیو لاسونه وهل. دهغې نوی نوم ...... الزبت جېن ...... څومره ښائسته و.

څلورمه ورځ چې مینه ناک ولیم په داسې حال کې چې د ډېوډ د وصال آرمان او د بې مثاله خوشحالیو احساس یې په زړه کې و د هسپتال نه راووت نو سترګې یې په مخامخ اخبار والا ولګېدې. ډېرې ورځې د دنیا د حالاتو نه بې خبره پاتې شوی و.

اخبار یې چې پرانیست نو یوه داسې زړه چاوډونکې چغه یې د خولې نه ووته چې پورته شو او په ځمکه ولګېده .... ډېوډ پوهنتون ته په لاره په یوه ټرېفیکي پېښه کې مړ شوی و.!!!

د ډېوډ مړینه د مرګ په دې ګرم بازاري کې کومه لویه واقعه نه ده. بلکې د خفګان ځای دادی چې انسان چرته ددې خواهش ونکړي چې نیم دې انسان او نیم دې ځناور شي. یا دا چې په مکمله توګه دې خر او یا غوایي شي چې د انسانیت د اوسني معیار نه فرار اختیار کړي او د خودکشۍ په ځای چرته د غره په لمن کې څرېدو ته ترجیح ورکړي.

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذکر د ځمکې

22اپریل

نن د ځمکې نړیواله ورځ ده. په ټولو چینلونو د ځمکې د مشکلاتو ذکر دی اود هغې د حلولو فکر ما سوچ وکړ چې ورځ د ځمکې لمانځل کیږي اونمایندګي یې انسانان کوي ، دا څنګه لمانځنه ده. دوی ته پکار ده چې ځمکه یې د خپلې ورځ لمانځلو ته پرې ایښې وی یا یې د ځمکې خبرو ته غوږ ایښې وی چې هغه په دې هکله څه وایي او د هغې څه جذبات دي.
ددې کار دپاره ما داسې چل وکړچې د ښار په مضافات کې واقع لویې هدیرې ته لاړم چې د زمانو زمانو راهیسې په کې مړي دفن شوي او د ځمکې لویه حصه یې نیولې ده. هغلته ځمکې ته د قربت او د هغې سره د مرکې په نیت یو سوري شوي قبر ته ننوتم او سترګې مې پټې کړې. د سلام کلام نه وروسته مرکه شروع شوه:
سوال: "نن ستا نړیواله ورځ ده — ته څه محسوسوې؟"
جواب: "عجیبه خبره ده ولې دا نورې ورځې نړیوالې نه دي څه چې زه یې د خپل مشقت په نتیجه کې راولم. دا تخصیص بې‌خې احمقانه دی. هره ورځ زما عالمي ورځ ده او د ټول عالم له پاره ده".
سوال: "خو دا ورځ ستا د مسائلو دپاره نومول شوې ده چې ستا مسائل څه دي. مثلاً د اوبو کمی ، د هوا ککړتیا ، او د خلکودېرښت وغیره... "
جواب: "دا زما مسائل نه دي. زما په سر یې خلك ولې راتپي. که هوا او اوبه کم دي یا ګنده دي نو له دې سره زما څه اړیکه ده. خلك ډېر دي او که کم ، په ما یې څه بوج نشته دی. زما اوس هم ډېره حصه خالي ده".
سوال: "نو که د ځمکې د نړیوالې ورځ اصطلاح غلطه ده نو انسانان یې ولې ستا په نوم لمانځي؟"
جواب: "انسانان خو هغه مخلوق دی چې په کوم لوښي کې وخوري نو په همغه کې پښه ږدي. مسائل یې خپل دي ، ژاړي یې زما په نوم. — زما ددې ورځې سره هیڅ تعلق نشته".
سوال: "ستا د خبرو خو دا مطلب نه دی چې ستا د انسانانو سره هیڅ رابطه نشته او ته د هغوی په هکله بې حسه یې؟"
جواب: "د دوی په وجود کې زما ماده شامله ده نو ځکه د دوی خیرخواه یم".
سوال: "نو دوی چې دا ناکاره کارونه کوي او ستا په سینه یې فساد برپا کړی دی نو په دې کې خو چرته ستا ددې مادې غلطي نه ده یا ستا لاس خو پکې نه دی شامل؟"
جواب: "که داسې وی نو زما په داخل کې به هم د بدۍ وجود وی او ما به بد شهرت لرلی. ما سره د دوی نه مخکې پیریانو هم ژوندکړی دی چې یو جدا مخلوق دی. هغوی هم بد رواج کړل او د شر ملګرتیا یې وکړه".
سوال: "ستا او د انسان ترمنځ څه رشته ده؟ ګاونډیتوب دی ، کوربه توب دی او که ته د هغوی ملکیت یې؟"

(c) ketabton.com: The Digital Library

جواب: "ما ورته صرف د لنډې مودې دپاره خپل خدمت وړاندې کړی دی. دوی کردارونه دي او زه سټېج. د ډرامې د اختتام نه وروسته مونږ په يو بل پورې نه يو تړلي".
سوال: "د اشرف المخلوقات د رتبې په هکله دې څه خيال دی؟"
جواب: "دا زما مسئله نه ده. ځکه چې زما ترجيحات بدل دي. دا پوښتنه د خرو، غوايانو، پېشوګانو او داسې نورو په مخکې اېښودل کېدی شي".
په دې وخت کې زما نظر په قبرکې په يو اشرف المخلوقات ولګېده چې اوږد غزېدلی و او تش د هډوکو ډانچه پاتې وه ...ما پوښتنه وکړه:
- "دده په هکله دې څه خيال دی اوتا ورته پناه ولې ورکړې ده. آيا دا ستا په ذمه وارۍ کې شامل دي؟"
جواب: "دا خو چې کوم اشرف المخلوقات د شرافت د کثرت تاب را نه وړي نو د باعزته شاباسي دپاره يې زما غېږې ته راوړي. ځکه چې دوی ته پته ده چې زمونږ اصل ځمکه ده او ځمکه ځان نه شرموي".
سوال: "وخت څه شی دی؟ آيا ته د وخت احساس کولی شې؟"
جواب: "وخت زه زېږوم. بلکې زما حرکت او وجود د وخت د پيدائش او پيمائش دپاره دي. خو زما ورته خپله څۀ ضرورت نشته ځکه چې وخت د ټوټېدونکو خواهشاتو د پوره کېدو د انتظار نوم دی. او دا انتظار نور کوي زه نه".
په دې وخت کې ما سره سوالونه خلاص شو له مننې کولو نه وروسته زه بهر ته راووتم او د ځمکې په سر راروان شوم. ماچې شا او خوا وکتل نو هر طرف انسانان د بيلابيلو کردارونو په شکل لګيا وو او سټېج ته يې د خپلې آداکارۍ جواهر ښکاره کول.
زه په سوچ کې شوم چې دا آداکاري د دوی جبلت دی، ضرورت دی او که ناداني.

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاجت

یو ځل د ځمکې د مخ په یوه حصه کې دوه کورونه آباد وو. یو کور ښه اعلی او په نوي طرز جوړ شوی و چې د بل کور قطب طرفته پروت و. د کور ضرورتونه لکه د خوراك ښناك لوښي ، رنګارنګه جدیده مشینري ، فریج ،فریزر ، ګاډي ، حفاظتي وسله او نور ډېر شیان یکې وو. او په بل کور د الله تعالی دا مهرباني وه چې ښې ښایسته ګرمې نرمې اوبه ورته نژدې بهیدې. ددې کور خلکو به چې دهغې بل کور حساب او کتاب ولیده نو ذهنونه به یې مرګي مرګي شو. او د هغې کور خلکوبه چې ددې کور په خوا کې ګرمې نرمې رارواني اوبه ولیدې چې د دنیا ټول نعمتونه یې را په مخه کړي دي نو خولې به یې اوبه اوبه شوې.

آخر د هغې کور خلکو صلاح په دې وکړه چې ددې کور په منځ کې لاره ویستل پکار دي. او دې اوبو ته په څه چل ځان رسول پکار دي. خوستونزه دا وه چې د هغې کور د خلکو جامې تکې سرې وې او ددې بل کور تکې شنې. ړوند ته هم ښکاریده چې هغه دی سور په شنو کې رانغوتی دی او د چادر او چاردیواری حقوق یې مات کړي دي. ددې ستونزې د پاره سرو دا حل راووېسته چې د اوبو د غاړې د کور د خلکوجامې بدلول پکار دي. ددې غرض د پاره هغوی دې کور ته ډېرې جامې هم راولیږلې خو مشکل دا و چې کوم کس نیم به چې واغوستې نو هغه به پکې څه عجیبه شان ښکاریده.

د هغې کور خلکو چې په دې کور کې دوه درې سره ولیدل نو راهئ یې کړل او هره خوا یې درز دروز شروع کړ. هغوی په لاسونوکې سره سره ټوپکونه هم راخیستي وو. ددې کور خلکو چې دا حالت ولیده نو د خدای کار ود کومې خوا نه یې څه سپین غونډې ټوپکونه راپیدا کړه او په مزاحمت یې شروع وکړه. په دې وخت کې په دې کور کې دوه درې مېلمانه هم وو. هغوی هم په جنګ کې برخه واخیسته خود هغوی په ټوپکونو کې څه چل و چې ډز به یې وکړ نو کله به د سور د ښي غوږ سره تېرشو او کله به د چپ.

نتیجه دا شوه چې د کور ځمکې دډېرو لاشونو وازده ویلي کړه او فضا یې ډېرې جنډې ، بېرغونه وریږول.کورکنډر شو اووسېدونکي یې یو خوا بل خوا تیت او پرك شول. سرو هم ماتې وخوړه او خپل دېوال یې څلور پنځه قدمه وروسته کړ.

بیا ډېره موده په کنډر کې دناديده قوتونو زور آزمایي روانه وه. او رنګ رنګ نعرې آوازونه پکې واورېدل شو تر دې چې پردي خو لا پرېږده چې ددې کور خپلو سکه ګاونډیانو پکې هم د ګاونډیتوب جنازې وویستې او ددې په مړو یې د تجهیز او تکفین چندې راجمع کړې........ آخر آوازې خورې شوې ، ډمامې وغږېدې ، خبرې زور واخیسته چې دا کنډر به بیا آبادېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ټولو تر مخه يو پخواني وس‌ی‌دونکي د کوټ ، پتلون ، ټايي او بريف کېس سره کنډر ته داخل شو. هلته منظر څهٔ بل شانې و. د کنډرې په نيم پرېوتو دېوالونو لاوډسپيکرونه راځړوند وو. او په زور و شور سره يې د کنډرې د آبادۍ چغې وهلې. د کور ټول چتونه غورزېدلي او بلې يې نړېدلې وې. د ټټۍ چت څه نه څه روغ وو او د انساني حاجت د پوره کولو جوګه وه.

په کنډر کې قطب طرف ته يوه توره کرښه راښکل شوې وه چې هماغه درې مي‌لمانه ترې راواوښتل ، راتلونکي کس ته يې هرکلی ووې او ب‌ی‌رته له کرښې واوښتل او يو بل ته مخامخ کښی‌ناستل. صاحب د ټولې کنډرې جايزه واخيسته او بيا راغی د کنډرې په ټټۍ ورننوت ، همغلته يې پکې واړول او خپل حاجت يې پوره کړ. لږه شی‌به وروسته څه پرس‌ی‌دلي خلك چې د شکلونو نه غله ښکارېدل په کنډررانننوتل او په کنډر کې يې ځانونه يو خوا بل خوا ځای کړل. په دې کې يو بل شخص چې څه خړې شان جامې يې اغوستې وې او د واسکټ په ج‌ی‌ب کې يې درې څلور کتابونه منډلي وو اوپه خوله يې يوه ترانه زمزمه کوله کنډرې ته داخل شو. هغه لومړی اوتر اوتر وليدل اوبيا راغی د يو متروك کوهي د سر تيږه يې ليرې کړه. لاندې څه ګوري چې لغړ ولس د لوږې د لاسه په يو بل خولې لګولې دي او د کوکو او چغو يو قيامت جوړ دی.

دې سړي چې دا حالت وليده نو دواسکټ د جېب نه يې دوه درې کتابونه لاندې وغورځول او په کوهي يې بيرته تيره ک‌ی‌ښوده. په دې وخت کې د کنډر نه بهر د جوش نه ډك مستانه آوازونه واورېدل شول او دهرې لورې نه د ځوانانو يو بهير کنډرې ته داخل شو. دا د کنډرې نوی نسل و چې د کنډرې نه دباندې رالوی شوی و. د دوی جامې تقريباً يو شی وې. خو دومره وه چې د خبرو کولوپه وخت به هر يو خوله په بدل انداز کې خوزوله. دوی لا په دې خوشحالۍ کې وو چې د کنډرې په وران ويجاړ حالت يې نظر شو. د هغوی په خوله يو دم د چپ مهر ولګ‌ی‌ده اوخولې يې وازې پاتې شوې. هغوی ډېر زر پوه شول چې د دوی د بدن او د دوی د خاورې ترمنځ څومره فرق دی.

د ډېر سوچ نه پس هغوی راټول شو اوپه شريکه يې يو يادداشت وليکه چې د کنډرې آبادي يې د سر ټکي و. هغوی په يادداشت غور کولو چې په دې کې يې د کنډرې په يو کونج کې په يو درويش منصبه سړي سترګې ولګ‌ی‌دې چې په ذکر اذکار مشغول و . دوی چې هغه وليده نو خوا ته يې ورغله او په مؤدبانه لهجه يې ووېل: "محترمه! ......زمونږ يو حاجت دی ".هغه غاړه تازه کړه او د جاينماز د لاندې نه يې يو پرقېدلې چاقو راووېست او ګوياشو: "زما هم يو حاجت دی او ستاسې هم ______ راځئ چې په هغه ټټۍ حمله وکړو. ستاسې حاجت به پکې هم پوره شي او زما هم."

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوانانو چې دده چاقو ولیده نو دالاره یې خوښه نه شوه. له هغه ځایه چې راستانه شول نو سترګې یې د کوهي په غاړه په ناست سړي ولګېدې. دوی ټول هغه ته ورغله او په شریکه یې ورته یادداشت وړاندې کړ. هغه سړي یادداشت واړولو راواړولو او ویې ویل: "تاسې آخر څه وایې؟". دوی وویل: "صاحبه!_____ زمونږ یو حاجت دی او هغه دا چې مونږ ددې کندړې آبادي غواړو". هغه سړي لومړی د لاوډ سپیکرونو اعلانونو ته د ددوی توجه واړوله او بیا یې د جېب نه څه رساله مجله راوویسته اوچپه یې مخې ته ونیوه. لږه شېبه یې سروخوځولو او بیا یې وویل: "باالکل زما هم همدامرام دی. د کندړې آبادي زمونږ آبادي ده. او زمونږ آبادي ستاسې آبادي ده. یعني دکندړې آبادي د ټولو شریك حاجت دی. او تاسو خو پوهېږئ چې حاجت روا هغه ټټی ده. اودا حاجت به مونږ، تاسې او په دې کوهي کې پروت باشعوره ولس په شریکه د صاحبِ ټټی نه پوره کوو."

ځوانانو چې د دانایي دا انتهاولیده نو له ده نه هم روان شو. لږ مخکې چې لاړل نو سترګې یې په هغه کرښه ولګېدې. هغوی څه شېبه کرښې ته ولیدل او بیا په کرښه ورواوړېدل. څه ګوري چې هاخوا د درې کسانو د ناستې ځایونه دي او ترمنځ یې ډېر کاغذونه له نقشو سره ګډوډ پراته دي.

په کاغذونو بېلابېل عنوانات لیکل شوي وو. خو د ټولو مجموعي نکته دا وه چې کرښه راښکونکو غوښتل چې په څه نه څه شکل دکندړې قطبي خوا له کندړې نه بیله کړي. وجه یې دا ښودلې وه چې زمونږ یې په کندړه څه. مونږ خو مېلمانه خلك یو زور یې بل چا ته رسي.

په ځوانانو چې د سوچ دا نوې زاویه روښانه شوه نو زړونه یې ودرزېدل او په یادداشت کې یې د څو نکاتو اضافه وکړه او په یوه صلاح راغله او د ټټی مخې ته ودرېدل. هغوی چې ټټی ته سر ښکاره کړ، څه ګوري چې هغه درې مېلمانه او همغه بد نامِ زمانه سره د صاحبِ ټټی سره یو ځای د دومره پیسو په منځ کې ناست دي چې څه حد یې نه و.

دوی په دې سوچ کې شو چې آخر دابېلتون خوښي او سورمخي کوم حاجت ټټی ته راوستي دي. هغوی په خپلو کې څه خبرې هم کولې خو دوی برې پوه نه شو. لنډه دا چې دوی فیصله حتمي کړه او یادداشت یې دننه ولېږه، لږه شېبه پس د ټټی دروازه خلاصه شوه او یو پړسېدلی بریف لکېس بهر ته وغورځېده.

د کندړې په دېوالونو رازوړندولاوډ سپیکرونو په زوره زوره چغې وهلې: "دا کندړه به آبادېږي، دا به کور لګېږي. ددې ټول استوګن به بیرته راځي. دلته به ډېر زر وروري، خوشحالي، ترقي او پوهه بیرته راشي". خو د کندړې په منځ کې ولاړ حیران و پریشان نسل تر اوسه په دې پوه نه شو چې دا کندړه به آبادېږي او که نیم پرېوتي دېوالونه به یې نور هم پرېوځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعلیم ښه شی دی

لاندې څلور واقعات ولولئ او د تعلیم د اهمیت نه خبر شئ:

(۱) نوم: صنوبر خان

جنس: نارینه

عمر: ۳۵ کاله

تعلیم: مکتب او مدرسه یې نه ده لیدلې.

(۲) نوم: زرلښته

جنس: زنانه

عمر: ۳۰ کاله

تعلیم: ۶ پاس

خبر: پرون د دوی په کور کې غټه لانجه وه. صنوبرخان په زرلښته یو لاس مات کړ. ګاونډیانو ډاکټر ته بوتله.

تحقیق: مونږ چې کله تحقیق وکړ نو معلومه شوه چې د دوی یوه لور ناروغه وه. دواړو زړې نسخې را اخیستې وې. صنوبر به یوه یوه نسخه را ا خیسته او زرلښتې به دا مهرباني کوله چې د ډاکټر نوم به یې لوسته. دې وخت کې د صنوبر نه نسخې ګډې وډې شوې او دویم ځلې یې بیا د هغې مخې ته ونیوې. په دې واقعه زرلښته سره شوه او په یو شنګ پورته شوه او په بې اعتنایی سره یې میړه ته څه ناموزون الفاظ وویشتل. صنوبر چې د ښځې پاره ناخاپه په لوړیدو ولیده نو د ترمامیټر یو لاس یې مات کړ.

(۱) نوم: باران خان

جنس: نارینه

عمر: ۵۵ کاله

تعلیم: تعلیم نه لري.

(۲) نوم: بلورۍ

جنس: زنانه

عمر: ۴۰ کاله

تعلیم: تعلیم یې نه دی کړی

خبر: خیر خیریت دی قلاره قلاري ده.

تحقیق: غالباً دده نوم بهرام خان دی خو په غلطۍ سره باران مشهور شوی دی. خلک ورته باراني ماما وایي. خو دلته د لفظ د تقدس په خاطر باران خان لیکل شوی دی. غټه خبره داده چې د ښځې یې په نوم څه اعتراض نشته او نه دده په ګډه وډه موندۍ ریره کې لا د بلورۍ چارګل نښتی دی. د جمعې په ورځ چې ولامبي او سر رمنځ کړي نو بلورۍ ته د اختر ورځ رایاده شي. دغه شان هر ماذیګر چې باران د فروټو ریړه د بل په دکان کې ودروي او پاتې نیمې روغې نیمې ورستې مڼې په لفافه کې واچوي او د کور په سرحدونو کې داخل شي نو بلورۍ ته داسې ښکاره شي لکه چې ټول کاینات راغی. او چې بلورۍ په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله کړه خوله مسکا راولي نو د باران زړه د ډکو ګورو وریځو په شان په تخنیدو شي او په شرق شرق د وریدو لیواله شي.

(۱) نوم: محمد انور خان
جنس: نارینه
عمر:۴۵ کاله
تعلیم: د یونیورسټي آف میساچوسټس نه یې په فلسفه او عمرانیاتو کې ډاکټري اخیستې ده. اوس د UNO لخوا په هغه ټیم کې شامل دی چې د نړۍ د تهذیبي زوال د عواملو په موندلو کار کوي. د تهذیب او کلچر ترمنځ د تفاوت او رشتې په هکله یې یو کتاب چاپ شوی دی. شاعري یې کمزورې ده .
(۲) نوم: جان بي بي
جنس: زنانه
عمر: ۴۰ کاله
تعلیم: تعلیم یې نه دی لیدلی.
خبر: څه خبر نشته.
تحقیق: زه چې کله دده شاعري ګورم نو سوچ کوم چې دا شونډې او زلفې د جان بي بي یادوي او که په خپل ټیم کې د کومې تعلیم زېلې پ‌ی‌غلې. د حیرانی ځای دادی چې دا آسمان او ځمکه څنګه سره غاړه وتلي دي او ترمنځ یې کوم یګ بینګ څنګه نه رامنځته لځ‌ی‌ږي. جان بي بي چې د مور کور ته لاړه شي نو د میړونو د صفت په ټولي کې ددې وینا وي."هغه زمونږ سړی خو چې کله په کور وي نو ټوله ورځ د کتابونو نه تاو وي. چې ده په دې کتابونو کې څه شي لیدلی سرخوږلی. یو کتاب به یې لا خلاص کړی نه وي چې بل به راواخلي. ډیرو کتابونو ته په یو ځل ګوري."
جان بي بي د میړه د لر او بر نه خبره نه وه چې ناست په کور دی او نظر یې په ټوله دنیا دی. ګویا جان بي بي هغه خړه پړه آیینه ده چې د میړه د پرمختګ یا په شاتګ هیڅ انځور پکې نه منعکس لځ‌ی‌ږي. ..... د خدای ورکړه ده.
(۱) نوم: جهانزېب
جنس: نارینه
عمر:۲۸ کاله
تعلیم: ۸ پاس.
(۲) نوم: جهان آرا
جنس: زنانه
عمر: ۳۴ کاله
تعلیم: ۱۲ پاس
خبر: جهان آرا جهانزیب په اوله میاشت طلاق کړ اوس یې د زوی په سر لانجه ده.
تحقیق: واقعه داسې ده چې جهان آرا بنت عمرشاه چې معقول شکل و صورت لري ډیرې مرکې مسترد کړې او ډیرو خلکو ته یې لفټ نه دی ورکړی. حال دا چې ددې د درجې برابر خلك خو شا او خوا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلو دلو پراته وو. خو دې خدای خبر کوم بهرام گور د آرمان په هنداره کې لیدلی و. الغرض اوس د مرکو راتګ بند شوی او پلار د صلاح مشورې نه بغیر جهانزیب ولد شاه نواز ته ورکړې. نتیجه دا راووته چې جهان آرا د دوه شپو د غویمنۍ نه پس په عدالت کې درخواست وکړ او طلاق یې حاصل کړ او دغه شان یې د جهانزیب هني مون په بلډي مون بدل کړ. اوس اته نهه میاشتې تیرې شوي او د جهان آرا زوی پیدا شوی. جهان آرا وایي دا د جهانزیب زوی دی نفقه دې راولیږي. جهانزیب وایي چې زما پراسیسر دومره تېز نه دی چې زوی به راوړم او نه دده کوم ځای ماته دی چې زه یې نفقه درولیږم. زمونږ خو په ټول نسل کې شنې سترګې او پلن تندی نه دی نصیب شوی نو دا صاحب د کومې خوا نه زما زوی شو.... لانجه اوس هم روانه ده.

د پورته واقعاتو نه معلومه شوه چې تعلیم واقعي ډیر ښه شی دی.

Pukhto.Net پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالاب

زما د دفتر په لاره کي يو تالاب دی. د څو ورځوراهيسي د هغې اوبه وچي شوي او ماهيان پکي مري. زه نن هلته څه شيبه ودريدم او د مړه کيدونکو ماهيانو نظاره مې وکړه. کوم چي مړه شوي وو نو د هغوی سپينو بدنونو د تالاب د تورو اوبو مخ روښانه کړی و او کوم چي مړه کيدل نو دهغوی د بسمل حالت حرکتونو د تالاب په اوبو کي د ژوند شور پيدا کړی و. ما د تالاب په غاړه د غزې په اوسني حالت ډير وژړل او کولمو مي د خپل پښتانه په غم درد شروع کړ. ما احساس کړه چي دلته ژوند څومره تريخ دی او چاپيرچل زموږ د وږو بچوړو له پاره څومره تور دی. زه چي روان شوم نو زما لاسونه او پښي هم خوځيدل او شاوخوا ته يې زما د وجود احساس ورکاوۀ.

۲

په تالاب کي مي نن عجيبه ننداره وليده. ژونديو ماهيانو د مړو په جسدونو خولي لګولي وې او هر يود خپلې خيټې د ډکولو په غم کي و. داسې ښوک نه وو چي دوی ته يې د لاش د حرمت په هکله يادونه کړی وی او ياپې د حلال حرام تميز ورپه ياد کړی وی. ما وليدل چي تالاب ته ډير غلاظت او د مختلفو کورونو ګندګي هم وراچول شوی وه چي هغی هم د اوبو په مشکلاتو کي اضافه کړي وه او خامخا به د کوم ماشوم ذهنه سړي کار و. نن د تالاب داوبو نه بدبويي راخته او چا نه شو کولی چي هلته ډير ودريږي نو ځکه خو زه روان شوم.ددې خبري معلومول ګران وو چي دا تعفن د مړو شوو ماهيانو د بدنونو دی او که د حمله آورو د بد عمل نتيجه!!!

۳

نن چي زه دفترته په لاره وم نو حيران وم چي ښنګه به د تالاب نظاره کوم. په چا کي چې لږ هم زړه وي نو د ماهيانو دې حالت ته نه شي کتلی چي ټولو خولې د اوبو سرته راويستلي وي او د اکسيجن د لاسته راوړو له پاره مشکله لاره اختياروي. ټول داسې ښکاري لکه امريکې چي د اختر په ورځ صدام راځوړند کړی وي او خپل ټول حسابونه يې برابر کړي وي.

ما د جيب نه هغه دوا راوويسته او تالاب ته مې واچوله چي ماهيان وژني او بيا يې خلک رانيسي. زه خوشحاله شوم چي څه دوی مې د ددې عذاب نه خلاص کړل او ځان ته مې ددې ثواب مبارکي وويله. هوبهو داسې لکه ددنيا ملکونه چي نعرې وهي چي افغانان د مشکلاتو نه راوباسي او ددې سيمې خلکو ته نجات ورکوي.

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان نما

عبدل غوټه راواخیسته. چې خلاصه یې کړه ، روپۍ وې پکې ښه ډېرې. سترګې یې وځلېدې ، پښې یې سستې شوې ، لاره یې بدله کړه او تېز تېز روان شو او بیا به خدای خبر شه دا د چابرکت و چې تر کوره یې راورسولې. په خپل کور لکه د غشي ورننوت ، ښځه یې د لاس نه ونیوه او کوټې ته یې په ځان پسې راښکله. ښځې یې چې پیسې ولیدې نو په مړ وجود کې یې ساه پیدا شوه. دواړو ښه ډېره شېبه روپۍ په لاسو کې واړولې راواړلې. بیا عبدل روپۍ د کوټې په یو کونج کې ښخې کړې او ښځې یې د کوټې په دروازه کې پهره کوله.

نن ورځ هسې په عبدل پورې ښه شوه ، ګنې دهغه ژوند خو د عبدالجبار د غلامۍ نه عبارت و. مزدوران به ښه په کار لګیا وو ، هر یو به د ځان او جهان نه بې پروا لکه مشین چلېدهٔ خو بیا به هم د عبدالجبار د بدوردو نه نه بچ کېدل.

هغه به چې د دروازې په څنګ کې ودرېده ، څېټه به یې راوویسته او تندر تندر خبرې به یې شروع کړې نو د دوی لاسونه به تېز شو او پښې به یې په ډېرو منډو وېرېدې.

عبدل چې بس ته پورته شو نو کلینر شاته دیکه کړ او یوې ښکلې جوړې ته یې لاره ورکړه. عبدل چې د جینۍ ښکاره اندامونه او چست لباس ولیده نو سترګې یې ټیټې کړې. غټو خلکو ته لیدل هسې هم څه ښه خبره نه ده.

عبدل چې د بس په وروستي سیټ کښېناست نوسترګې یې یو ځل بیا په هغه جوړه ولګېدې. د هغوی ښویه مټې او روښانه مخونه یې چې ولیدل نو په لومړي ځل یې په زړه کې باربار دا خواهش تیر شو چې کاش!...... دده ژوند هم دغه رنګ وی. د افسوس خبره خو دا وه چې عبدل نه خو په ټول عمر کې چرته داسې لباس اغوستی و ، نه یې قد قامت دومره شاندار و او نه یې آواز دومره دروند و. تر دې چې ددغه انسان نما مخلوق د اوسېدنې د ځای په هکله یې هم څه واضحه تصور نه شو کولی.

عبدل چې کور ته راورسېده نو یو ځل بیایې ذهن پرېشانوونکو خیالاتو ونیو. د هغه سترګو ته به بار بار عبدالجبار او په بس کې ناسته جوړه رامخې ته کېدل او د خپل استطاعت نه بهر به یې سوچونه کول. داسې خلك هغه د لارې په سر هم لیدلي وو او د ښائسته او ښکلو موټرو د شیشو دننه یې پرې هم سترګې لګېدلې وې. هغه ته دغه رنګه خلك د انسانانو نه پورته یوه داسې طبقه ښکارېده چې هیڅ ډول غم او پرېشاني نه لري او نسل په نسل اعلی پیدا کېږي. ځکه خو یې په ځان پښه اېښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او د خپل حالت نه یې ګیله نه کوله. خو نن خدای خبر ولې د هغه زړه را ډک شو او په ډېر شدت یې د ښه ژوند تمنا وکړه.

نن ټوله ورځ هغه د عجیبه شان ذهني کشمکش ښکار و. کار به یې هم کولو او خپل حالت ته هم فکر وړی و. د هغه په ذهن کې هسې داخبره ناسته وه چې دده سره چې څه کېږي ښه نه کېږي. هغه به چې هره خښته راپورته کوله نو زړه به یې غوښتل چې د عبدالجبار په سر یې وروولي.

د چائ په وقفه کې مزدورانو عبدالجبار ته د نوې جوړې مبارکي ورکړه:

"-خیر دي وي ....دا بهرنی پیس دی ، ورور مې راستولی دی........ خو تاسې خپل کار کوئ. اخوا دېخوا ډېرمه ګورئ ..... پیسې درکوم څه سوال خو درته نه کوم."

عبدالجبارد زمري په شان وغړمبید.

دعبدالجبار یو یو لفظ د عبدل په مزغو کې څړیکې وکړې. ورځ تېره شوه ماذیګر چې کور ته روان شو نو د څه مزل وروسته یې په لاره کې یوه غوټه ولیده. عبدل غوټه راواخیسته.چې خلاصه یې کړه ، روپۍ وې پکې ښه ډېرې. سترګې یې وځلېدې ، پښې یې سستې شوې ، لاره یې بدله کړه او تېز تېز روان شو او بیا به خدای خبر شه دا د چا برکت و چې تر کوره یې راورسولې. په خپل کور لکه د غشي ورننوت ، ښځه یې د لاس نه ونیوه او کوټې ته یې په ځان پسې راښکله. ښځې یې چې پیسې ولیدې نو په مړ وجود کې یې ساه پیدا شوه. دواړو ښه ډېره شېبه روپۍ په لاسو کې واړولې راواړلې. بیا عبدل روپۍ د کوټې په یو کونج کې ښخې کړې او ښځې یې د کوټې په دروازه کې پهره کوله.

بیا نو لږې ورځې هم نه وې تېرې شوې چې دعبدل نوم په عبدالقهار بدل شو او ځانته یې په ښار کې د بنګلې د پاره ځمکه واخیسته او مزدوران یې پرې واچول. عبدالقهار به هره ورځ د کار لیدلو ته راته. یوه ورځ چې دخپل شېورلېټ نه کوز شو نو په یو خاص انداز راغی او د دروازې په خوا کې ودرېد ، څېټه یې راوویسته او په بدوردو یې شروع وکړه. مزدروانو چې د دروازې په لور وکتل نو دکړو سولېدلو بڼو او ګردجنو سترګو په وړاندې یې یو لوړ دړنګ انسان نما مخلوق ولاړ و___________ هغه چې نسل په نسل اعلی پیدا کېږي او هېڅ ډول غم او پرېشاني نه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاروبار

د شپې ټیك دولس بجې یو یخ وجود په ځمکه راپرېوته او بل ګرم وجود ترې مخ واړولو او روان شو. بله خوا ډېر لاتعداده وجودونه د کورونو نه راووتل او دېخوا یې رامنډې کړې.......

قاتل چې خلك ولیدل نو سمدستي په یو لویدلي قبر کې پټ شو. دې وخت کې پولیس هم راورسی‌دل او د رارسی‌دو سره سم په هدېره ورننوتل او په څو شېبو کې یې قاتل ګرفتار کړ.

د اوړي اوږدې ورځې وې ، خلکو به چې د ټولې ورځې ګرمې وګاللة نو د شپې به داسې وغزېدل چې دنیا به وران‌ی‌ده نو غږ به چا نه اورېده. په همدې شپو کې د زېړي ګل د کور غلا وشوه او داسې وشوه چې په لږ وخت کې سوال ته کښی‌ناست او بدې ورځې یې شروع شوې.

یوه ورځ پرې د احمد میا ص‌ی‌ب زړه خوږ شو ، ورته ویې ویل:"خپل مې یې ، زړه مې دربانديږي. راځه چې یو چل درته وښایم دا ګوذاره به دې لږه روانه شي ".

احمد میا زیاړي ګل کور ته د ځان سره بوتلو او څه ضروري طریقې مریقې یې ورته وښودلې. بله ورځ سحر چې خلك د کورونو نه راووتل ، نو په هر دېوال یې په یو اشتهار سترګې ولګ‌ی‌دې:

روحاني علاج

عامل سیّد زېړي شاه بابا

د هر قسمه سحر و جادو وغ‌ی‌ره شرطیه علاج

بیا نو لږې ورځې هم نه وې ت‌ی‌رې چې په زېړي شاه خلك رامات شول. زېړي شاه به د کور په یوه ښکلې کوټه کې ناست و ، اوږدې تسپې به یې په لاس کې وې. او د رېږې نه به یې د عودو او مشکو ګډې وډې خوشبویي ګانې په هوا کې خورېدې. له زېړي شاه سره د هرې ناروغۍ علاج موجود و. د ک‌ی‌نسر ، پښتورګو درد ، رسولۍ ، زېړي ، بې اولادۍ او ناکامه عشق د پاره به هغه تعویذونه راویستل او ځاشتونه به یې لیکل. لومړی خو د هغه په تعویذونو د چا باور نه راته ، خو کله چې خلکو ولیدل چې هغه ورسره پخپله ځي او تعویذونه راوباسي نو عالَم په راچل‌ی‌دلو شو او په زېړي شاه د روپیو باران جوړ شو.

زېړي شاه به د هر ناروغ سره پخپله تلو او کومه هدیره به یې چې ورته ښودلې وه ، په هغې کې به یوې خواته کښېناست او مراقبه به شو. دم دعا به چې وشوه نو یوې خواته به روان شو. په یوه قبر به یې لاس ک‌ی‌ښوده او یو ځای به یې په کې په نخښه کړ. د ناروغ سره راغلو کسانو به چې هغه ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوسپړه نو یو تعویذ به یې ترښه برآمد کړ چې د ډېرو ګڼو وډو کرښو نه به ډک و او ستنې به په کې ټومبل شوې وې. زیړي شاه به بیا مراقبه شو او د مراقبې نه وروسته به یې په بل قبر لاس ـکـ ی‌ښوده. د هغه نه به هم یو تعویذ راوویستل شو.

د زیړي شاه په مریضانو کې ډېر تعداد د ښځو و چې خپلو خواښې ګانو ، یوورګانو او انګورګانو به برې تعویذونه کړي وو.

د زیړي شاه کاروبار ښه په ترقۍ کې شو.تر دې چې خلکو د شاه او خوا نور سیدان او پیران برېښودل او په ده رامات شول. احمد میا چې دا حال ولیده نو د یو ځنګل دې بل زمري ته یې خره کړه.

یوه شپه په داسې حال کې چې زیړي شاه د لاندې کلي په لویه هدیره کې په قبرونو کې تعویذونه ښخول او د نخښې د پاره به یې برې توره تیره ـکـ ی‌ښوده ، احمد میا ورته په کوپړۍ تمانچه ـکـ ی‌ښوده او چې ځو زیړي شاه ځان خوځولو..... ګولۍ یې د سر نه ووتې.

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library